

POSTI

APRILL * 1937

K. TRIUMPH

Müüme isikutele ja asutistele
võistlemata hindadega!

Rikkalikus valikus
ilu-, teadusliku-, jutu-, näite- ja laste-

k i r j a n d u s t

Kõiksugu kirjutusmaterjale, paberi-
kaupu, kooli- ja kantseleitarbeid

PÄEVALEHE

raamatu- ja kirjutusmaterjali kauplused

Suur Karja 23, tel. 446-11
Pikk tänav 2, „ 428.83
Tallinnas

Nii seest kui väljast

on iga meie ülikond ja palitu, —
nii daamile kui härrale —, parimast
materjalist ja kui veel arvestada
hinda, siis tunnistate ka Teie, et
Tallinnas on kõige odavam

VALMISRIIETEARI

MOELA

TALLINN, HARJU 34

Dikaajaline järelmaks võimaldatud

E. Günther

Tallinn, Tartu, Viljandi, Pärnu

● Rohu

ja

● värvi

kauplus

Kõigile tuntud kui
soodsaim ostukoht

• ILMUB • KORD • KUUS •

POSTISARV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RAADIOTEENIJATE AJAKIRI
POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄÄLEKANDJA

Nr 4 (45)

Aprill 1937

5. aastakäik

Riigiteenijate puhkekodud

Haigetele sanatooriumid, tervetele puhkekodud

Rahva tervises peitub rahva tuleviku pant. Ei ole õige see korraldus, kui hoolitsetakse ainult haigete eest, kui käsi võetakse kõik vahendid, et haigetele tervist tagasi anda, mis on küll päris loomulik ja arusaadav, kuid ei kindlusta laiemas ulatuses veel rahva tervishoiu tingimusi. Rööbiti haigete eest hoolitsemisega tuleb mitte vähem tähelepanu kinkida sellele, et terved jääksid terveks ega satuks hädaohtu — nakatatud saada haigustest. Selleks on ellu kutsutud riigi kulul ja eraalgatusel ravilad, sanatooriumid ja puhkekodud.

Arusaadavalt on ravilade ja sanatooriumide ülesanne võtta vastu haigeid kodanikke, kelle organism vajab asjatundlikku arstlikku ravi ja sellekohast hoolitsemist, et haige saaks oma endise tervise tagasi. Siit tuleb teha loomulik järeldus ja nimelt, et rahva tervishoiu eest hoolitsemisel puutume kokku kahte tüüpi asutistega. Ühtedesse mahuvad haiged ja teistesse — terved ehk võrdlemisi terved kodanikud.

Riigiteenijate puhkekodud, mida lei-dub juba mitmel ametkonnal ja mitmes kohas (postiametkonnal, raudteelastel, poliit- sel jne., N.-Jõesuus, Haapsalus, Kaare-peres, Pirital, Elvas jm.), tuleb liigitada kahtlemata seesuguste asutiste hulka, kus leiavad vastuvõttu terved ehk võrdlemisi terved riigiteenijad, kellel puudub eel-

dus anda edasi teistele haigust või naka- tada teisi haigusidudega.

Rasketes sotsiaaoludes, millistes tuleb töötada, on peagu võimatu leida abso- luutselt terveid kodanikke, kusjuures võrdlemisi terveid inimesi võib lei- da siiski. Viimaste liiki võib arvata riigi- teenijaid, kes vajavad puhkekodusid mit- te sellepärast, et nad on haiged, vaid sellepärast, et kulutatud energia otsib uut jõuallikat, mida pakub puhkus puh- kekodudes. Puhkuse möödasaatmine puh- kekodudes hoiab riigiteenija, kellel tu- leb töötada aasta läbi kinnistes tööruu- rumides, tervislikult vormis ja teeb or- ganismi tugevamaks ning mittevastuvõtli- kuks haigustele. Et puhkekodud nende- le pandud ülesannetega toime tuleksid, peab hoolitsema selle eest, et seal valitseks vastav olukord ja täidetud oleksid nõu- tavad tingimused. Kuna riigiteenijate hul- gas ei puudu ka haiged, eriti kopsuhai- ged, siis ei saa kuidagi loomulikuks pi- dada, kui kopsuhai- ged kõrvuti tervetega puhkekodus elavad, nagu seda soovitab üks kutsetegelane (Postisarv s. a. nr. 2). Ei saa ette kindlaks määrata, millal kop- suhai- gus muutub nakatavaks ja hädaoht- likuks naabritele, kellega puhkekodus ti- hedalt kokku tuleb puutuda.

Kui meie asume seisukohale, et puh- kekodud peavad kasutamist leidma eri- ti meie rohkearvuliste kopsu-

haigete poolt (vt. Postisarv nr. 2 „Elva puhkekodule uus maja”), siis peame lapsed paraku puhkekodudest eemal hoidma, sest vaevalt ükski lastevanem julgeb oma lapsi viia kokku kopsuhaigetege. Lapsed aga, eriti kooliskäijad lapsed, kes õppeaja jooksul on ülepingutavat õppetööd teinud, vajavad vähemalt samal määral kosumist ja puhkust nagu vanemadki. Ei ole mõeldav, et va-

nemad, kes ehk ei karda haiguse nakatamist, lähevad ise puhkekodudesse ja jätavad lapsed linna tolmu võimusesse. Sellepärast tuleb püsima jääda põhimõttele: raviasutised haigetele ja puhkekodud tervetele! Kopsuhaigete eest hoolitsemist peab teist viisi lahendama, — kas erikapitalist toetuste andmise näol või ehitada nendele eraldi puhkekodud.

Endu Päit.

A. TOOMLA

Uued postitaksid

1. mail 1937 jõustuvad Eesti ja Rootsi ning Eesti ja Soome vahel sõlmitud konventsioonid postiühenduste kohta; viimane neist asendab praegu kehtiva kokkuleppe Eesti ja Soome vahel.

Neis konventsioones on nähtud ette ühtlased alandatud taksid Eestist Soome ja Rootsi saadetavate kirja-postisaadetiste jaoks.

Kuna Rootsi oma sisemaalises liikimises ei luba üle 500 g raskeid kirju, kuuluvad Eesti ja mõlema nimetatud maa vahel vahetatavad kirjad, kui nende kaal ületab 500 g, täies ulatuses frankeerimisele üldiste rahvusvaheliste takside järgi.

Soome saadetavate kirjade taks muutub selles mõttes, et esimeseks raskusjärguks, mille eest võetakse postimaksu 15 senti, ei ole enam 40 g nagu praegu, vaid 20 g. See väike taksikõrgendus tehti selleks, et mitte luua liiga palju erinevaid takse, mis oleks kergesti võinud kutsuda esile eksitusi. Kuna suurem hulk kirju ei kaalu üle 20 g, puudub see taksikõrgendus õige vähesteid postitarvitajaid.

Konventsioones ettenähtud maksudest väärib veel nimetamist avaldatud väärtusega kirjadelt võetav kindlustusmaks, mis on 1. maist ka Rootsiiga liikimises samane nagu sisemaaline ja Soomega liikimises, s. o. 20 senti iga 100 kr. või osa pealt. Ka on virkkirja-postisaadetisilt võetav lisamaks samane nagu sisemaalisilt saadetisilt võetav, s. o. 20 senti.

Sõltuvalt uutest taksidest muudetakse ka praegu kehtiv posti tariif nr. 139.

Seni avaldati Riigi Teatajas, kas Vabariigi Valitsuse poolt antava posti tariifina (mis oli vajalik siis, kui postitakse tõsteti) või Tariifinõukoгу otsusena

— kõik postitaksid: nii need, mis kuuluvad veel kinnitamisele, kui ka need, millede kindlad määrad olid nähtud ette seaduse jõusse astunud konventsioones ja kokkuleppeis. Edaspidi avaldatakse Riigi Teatajas posti tariifina ainult need postitaksid, milledele mujal ei ole nähtud ette kindlaid määrasid kas eesti või välisrahas. Seepärast sisaldab RT nr. 33 avaldatud posti tariif ainult ühe osa postimaksudest.

Kõik postitaksid tuuakse aga postivalitsuse poolt avaldatavas Postitakside tabelis, mis lähemal ajal saadetakse asutistele käsitlemiseks.

See takside tabel erineb praegusest posti tariifist peamiselt selles, et temas on algul toodud kõik postisaadetiste liigid ühes neilt võetavate taksidega ja siis ühise paragrahvi all eri- ja lisatoimingud, nagu väljastusteade või väljamakseteade, juurdemaks, väljastamise maks, kojuviimise maks jne.

Nimekastide maks on toodud ainult aastamaksuna, kuna pooles aastas võetakse pool sellest maksust.

Tabeli lõpus on toodud posti eri-talitused (posti jooksvad arved, posti kasang jne.)

Tabelist on jäetud välja igasugused määrangud, mis leiduvad Posti määrustikus. Seeläbi tabel on muutunud märksa lühemaks ja avaramaks. Tabeli lõpus on määratud, et postitarvitajate nõudmisel peab neile alati antama seletusi postitakside tabeli, posti määrustiku ja igasuguste takside- ja maadetabelite põhjal. Selleks peavad asjaomased ametnikud muidugi hästi kohanema tähendatud dokumentidega.

ORGANISATSIOONIDE TÖÖMAILT

P.-t.-t. teen. kutseühingu 19. kongress

Posti-telegraafi-telefoni teenijate kutseühingu kõrgem instants — kongress — pidas oma istungeid 11. ja 12. aprillil Tallinnas „Estonia“ teatrimaja punases saalis. Siin peeti ka kolm eelmist kutseühingu kongressi. Punase saali kongressidest oli esimene (1934. a.) kahtlemata kõige pinevam ja opositsioonirikkam, kuna järgnevad on möödunud kord-korralt rahulikumas ja üksmeelsemas töömeeleolus. Tänavusel kongressil opositsioon aga peaaegu puudus.

Kongressi avab k. 11.15 keskjuhatuse esimees Paul Toomsalu, tervitades saadikuid ja soovides kongressile edu ning head kordaminekut.

Teedeministri ja enda nimel tervitab kongressi postivalitsuse direktor G. Jallajas, rõhutades, et kongressi töö on vaid siis tulemusi, kui ettepanekud ja otsused tehakse igati läbimõeldult ja põhjendatult. Informeerib, et suurem osa erikapitali summadest on seadustega broneeritud, neid saab kasutada ainult teenijate puhkekodude korraldamiseks, ei saa kõne alla tulla nende summade kasutamist teisteks otstarveteks.

Riigi- ja Omavalitsuseteenijate Keskliidu nimel tervitab kongressi esimees E. Nerep. Ta annab ühtlasi ümmarguse ülevaate Keskliidu tegevusest, märkides muu hulgas, et Keskliidu esinajad on mitmel korral käinud riigiteenijate soove ette kandmas peaministrile, majandusministrile ja riigivanemale. Suulistele läbirääkimistele on järgnenud ka kirjalikud esitised. Arvestades elukallidust, ei paranda lubatud palgakõrgendus riigiteenijate olukorda ja edaspidi tuleb ikkagi palgaolude parandamiseks astuda vastavaid samme.

Postiametkonna tehnilise ala teenijate ühingu nimel toob tervitusi ja soovib tööle edu A. Merilaid. Metsateenijate ühingu nimel ütleb tervitusi esimees Pärar. Traadi teel tervitavad Raudteelaste Keskühing ja Töölisühingute Keskliit.

Tervitajaid tänab kongressi nimel P. Toomsalu ja asub kongressi juhatuse valimisele. Teeb keskjuhatuse nimel ettepaneku, mille järgi valitakse juhatajaks V. Laak ja J. Martens; sekretärideks J. Uustalu, A. Niitsoo ja V. Kokla; mandaatkomisjoni K. Böstrov, O. Ambre ja N. Päsmel — kõik ühel häälel.

Kongressi kodukord võetakse vastu väikese muudatusega, nimelt ei anta hääletamiseõigust neile keskjuhatuse liikmeile, kel puudub mandaat. Päevakord võetakse vastu esitatud kujul.

Mandaatkomisjoni aruande järgi on saadikuid kohal järgmiselt: Tallinnast 21, Pärnust 2, Tartust 2, Viljandist 2, Haapsalust 2, Narvast 2 ning Mõisakülalt, Paidest, Raplast, Tapalt, Rakverest, Jõhvest, Elvast, Valgast, Võrust ja Peterist igalt ühest üks, seega 16 osakonnast kokku 42 saadikut. Peale nende võtavad kongressi tööst osa keskjuhatuse liikmed Kallasma ja Tüür ainult sõnaõigusega.

Keskjuhatuse tegevuse ja kassa aruande esitab esimees P. Toomsalu, kes teeb seda üksik-asjadeni tungiva põhjalikkusega, tarvitades selleks aega ligi poolteist tundi.

Oma aruande lõpus tänab esimees teisi juhatuseliikmeid, märkides, et koostöö ja tehtud otsused on olnud ühemeelsed ja suuremate vaidlusteta. Tänuks ka kauaaegset keskjuhatuse liiget J. Martinsoni, kes on märtsi algusest saadik teadmata kadunuks jäänud. Tema läbi tekkinud kahju — 46 kr. — tasus keskjuhatusele Martinsoni vend. J. Martinson on olnud kadumise momendini oma töös täiesti korralik. Esimees peatub selle küsimuse juures seepärast, et ei tekiks alusetu kuulujutte ja, kui Martinsoniga peaks olema juhtunud suur õnnetus, s. o. kui ta on surnud, et kõigile jääks endisest keskjuhatuse laekurist hea mälestus.

Ära kuulunud aruanded, teeb kongress 15 m. vaheaja. Saadikud, kasutades seda, ruttavad alummisele korrale einelauda, sest tööd on palju — pikemaks lõunavaheajaks aega ei jätku.

Vaheaja lõppedes võetakse sõna aruande kohta J. Martens leiab, et keskjuhatuse tegevus on olnud kõigiti asjalik. Vastupidisel arvamusel püüab olla Valga saadik Tamme, kes arvustades keskjuhatuse tegevust, esitab küsimusi, mis aruandja poolt juba vastatud.

Saadikute sõnavõttude keerlevad peamiselt Narva-Jõesuu puhkekodu vähese kasutamise ja käibelt võetud mälestus- ning vanade markide müügi korralduse ja nendest erikapitalile laekuvate tulude ümber. K. Böstrovi ettepanekul võetakse aruanded ühel häälel vastu ja keskjuhatusele avaldatakse tehtud töö eest kiitust.

Järgmine päevakorrapunkt — aruanded kohadelt — on võetud päevakorda selleks, et kongress saaks ülevaate osakondade tegevusest. Saadik Peets peatub paari sõnaga Viljandi os. tegevuse juures ja selgitab, et ajalehtedes ilmunud teated, nagu sooviks Viljandi osakond preemiade kaotamist, ei vasta tõele; osakond pole säärast seisukohta kunagi võtnud. Teisi sõnavõtjaid pole ja kongress osakondade tegevusest mingit pilti ei saa.

Eelarve vastuvõtmise juures tekivad pikemad mõttevahetused Elva puhkekodu laiendamise ja Narva-Jõesuu puhkekodusse einelaua avamise ümber.

Eelarve*) võetakse vastu järgmistele täiendustega: 1) 1937. a. liikmemaksudest jätta osakondadele kasutada 60% ja keskjuhatusele saata 40% (senini 50%), 2) lubada keskjuhatusele väljaminekuks ettenähtud summasid ühest kulude jaotusest teise üle kanda; summade ülelaekumisel võib kulutusi teha suuremal määral kui eelarves ette nähtud ja 3) fond Elva suvila ehitamiseks peab seisma ehitamise alguseni puutumata.

Narva-Jõesuu einelaua avamisest otsustati esialgu loobuda; keskjuhatusele tehti ülesandeks leida puhkekodu kasutajale lõunate saamiseks võimalusi Raudteelaste või Politseikogude puhkekodudest.

Sellela lõpeb kongressi 1. tööpäev. Öhtu on käes, naabersaalidest kostab juba kella-viie-tee tantsumuusikat.

*) Keskjuhatuse aruanne ja eelarve on avaldatud „Postisarves“ nr. 2.

Kongressi teine tööpäev algab järgmise päeva hommikul kell 9.30. Juhatab V. Laak. Päevakorras majanduslikke, teenistuslikke, organisatsioonilisi ja kultuurilisi küsimusi ning valimised.

Töö algab Pärnu saadiku J. Jürgensi referaadiga. Referent käsitleb tasude küsimust. Ta rõhutab, et pea kõigi esimese järgu tarbeainete hinnad on tõusnud, erasteenijate ja tööliste töötasusid on tõstetud, ainult riigiteenijate tasud püsivad veel endiselt kriisiaegsel tasemel. Lasta-abiraha suurendamisega parandati küll pisut väheste riigiteenijate olukorda, suurem osa teenijaid jäi aga ikkagi endiste tasude juure. Postiteenijate palgad on riigiteenijate palkadest kõige madalamad. Ametijärgus kõrgendusi on olnud vähe. Neidki tuleb oodata aastakümneid. Erakäitiste teenijaile makstakse ülenormi tehtud töö eest 50% rohkem tasu kui hariliku ettenähtud töö eest, meil aga ümberpöörduvalt — ülenormi tehtud töö eest makstakse 50% vähem kui hariliku normidekohase töö eest.

Inspektor O. Pull selgitab, et postivalitsus on teenijate olukorda püüdnud vähehaaval parandada ja on seda järjekindlalt ka teinud. Asutisi on edasi viidud klassides, millega tõsteti teenijaile võimalus edasilikumiseks järkudes. Tänavu on ette näha umbes 100 liikumist. Suuremaid parandusi tasude suhtes on läbi viia raske. Vabariigi algaastail oldi tagasihoidlikud, arvati, et pärast pannakse juurde.

Tammemäe tõstab üles rea küsimusi ja peab soovitatavaks: nooremposteljonid tuleks 5 aasta möödumisel kõrgendada vanem-postiljonideks, suuremais asutisid tuleks luua nn. allohvitser-postiljoni kohad, ametnike järkude arvu võiks vähendada, II klassi I astme kontorites tuleks luua jaoskonna juhatajate kohad, vormiriide kvaliteeti tuleks tõsta, ametimärgid vormiriidetel üle viia käistele, vormimüts teha ilma sirmita, postiveo ametnikud, kes veavad pagasit, peaksid saama perekonnaliikmete jaoks prii raudteesõidupileiteid raudteelaste perekondadega ühisel alusel ja et priikorterid (või korteriraha) antaks ka ülema abidele.

Rapla saadik Viilup leiab, et järkude vähendamine on tume küsimus, seda tuleks põhjalikult kaaluda. Maapostiljonid teevad osaliselt ka ametnike töid, seda tuleks millegagi kompenseerida.

Inspektor: Maapostiljonide kohad järk-järgult kaotatakse, need kohad asendatakse ametnikkude või mehaanikutega.

Selle päevakorrapunkti kohta võtavad veel sõna: Zääro, Mikhelson, Martens, Tammisaar, Torn ja Toomsalu.

Võetakse vastu järgmised ettepanekud: Kongress teeb keskjuhatusele ülesandeks: 1) astuda samme postivalitsuse ees, et postivaguni ametnikele antavaid prii raudteesõidupileiteid võiks kasutada ka nende perekonnaliikmed; 2) astuda samme, et ka asutiste ülemad ja abilised, kellel sagedane kokkupuutumine rahvaga väljaspool asutist (näit.: revideerimiskäigud), saaksid prii riidevarustuse ning 3) astuda samme, et järk-järgult vähendataks olemasolevate vähemapalgaliste (3. ja 4. järk) teenijate arvu, suurendades sama võrra kõrgemapalgaliste (jaosk. juh. van., 1. ja 2. järgu) ametnike arvu. Samuti luua postiljonidele kiirem kõrgenduse saamise võimalus.

Teenistuslikud küsimused.

Saad. Peets (Viljandi) teeb ettepaneku, et asutiste koosseisud täiendataks eelmise aasta (1936) normidekohase isikkonnani. Samal arvamisel on Alatoa Narvast. Ettepanek võetakse vastu.

Saad. Viilup protesteerimisele maad võtnud arvamise vastu, nagu oleksid maa-ametnikud teise järgu tööjõud (see arvamine on levimas isegi publikus) vastab dir. Jallajas selgituseks, et linnaasutistes on töö 2—3 korda intensiivsem kui maal. Maale saadetakse aeglaselt tööjõud. Hoolimata sellest tulevad nad oma ülesannetega seal hästi toime; postivalitsus talitab põhimõttel: õige mees õigele kohale.

Lõpuks võetakse vastu rida ettepanekuid.

Soovitakse, et kõik vanemposteljonid arvatakse riigiteenijate koosseisus A-liiki, s. t. ametnikkudeks.

Peetakse soovitatavaks, et postivalitsus saadaks välismaaga vahenditult töötavaid ametnikke (telegraaf, raadio) lähemasse naabermaasse, kus tähendatud alad kõrgemalt arenenud, näit. Rootsi, õppimise ja võõrkeelte praktiseerimise otstarbel.

Kongress leiab, et rahvusvahelise sideteenistuse alal ja nimelt teenistuse huvides osutub hädatarviliseks prantsuse ja inglise keele oskus, nende keelte õppimine aga seab teenijaile lisabõudmisi, mille tõttu keelte tundjate arv on äärmiselt piiratud, siis, et äratada teenijais huvi ja virgutada neid nimetatud keelte õppimisele,

Kongress kõrvaltvaadatuna

1.

Moodne aeg muudab isegi kongressi palge. Kümme aastat tagasi vaadati administraatorist mandaadi omanikule kui valgele varesele mustade parves. Viimasel kongressil ähvardas aga juba ilmne „parempoolne kallaku hädaoht“. See tähendab: härrad ülemad, abid ja muud „suuremehed“ olid, kuigi just mitte enamuses, siis „hädaohtlikult“ suurel arvul kohal. Ses suunas asjade susiseses vaadatakse, ütleme, kümne aasta pärast kongressile tulnud üksikule postiljonile kui tulesõõjale või mõnele muule imetegijale kaugelt maalt.

Jah, kümme aastat pole just ajalooliselt pikk aeg, kuid küllalt pikk aeg selleks, et igasuguste kongresside koosseis keerata pea peale.

2.

Mis puutub kongressi juhatusse, siis see anti vanade traditsioonide kohaselt „elukutseliste“ kätte. Kongressi lõpuks ilmnes, et kahe juhataja valimine oli täiesti asjatult. Üks tuli tööga kiiduväärselt toime, vajamata hetkekski vabestust. Võib-olla oli see tingitud ka sellest, et kongressile polnud saabunud demagoogilise „mentali-teediga“ saadikuid, nii et kombekohasest lamendamisest polnud kongressil lõhnagi. Rääkimata omavahelisist sõnalahinguist, mille lõpetamiseks vajati varemil ajal enam kui ühe kongressi juhataja kärkimist ja rusika pörutamist. Sõnaga, kongress libises sellise ladususega ja vennalik-kusega, et teine juhatajaist vahetas juba esimesel päeval vahekohtuniku ameti edurivi tormaja ameti vastu, kasutades oma vaba aja, peab ütlema, märkimisväärse produktiivsusega.

Kolm „siketäri“ siputasid kaks päeva paberile kongressi juttu. Ja nimelt kogu aeg kõik

Kutseühingu kongress
väljasõidul Pihlalt Tallinna
os. puhkekodus.

teha keskjuhatusele ülesandeks paluda postivalitsust astuda samme vastavalt ametikohil töötavatele eritasu määramiseks.

Peaks aga eritasu määramine olema võimatu, siis paluda postivalitsuse korraldust, et eeskätt välisvahetusasutistesse paigutataks tarviline arv ametnikke, kes hästi oskavad prantsuse ja inglise keelt.

Organisatsioonilised küsimused.

Pärast kutseühingu kodukorra täiendamist § 102¹-ga, mille järele osakonnad peavad saatma keskjuhatusele teadmiseks a) ära kirjad igast koosoleku poolt kinnitatud aastaaruandest ja peakoosoleku protokollist ning b) ära kirjad peakoosoleku poolt kinnitatud aastaaruandest ja vastuvõetud eelarvest, asutakse kutseühingu ümberkorraldamise küsimuse juurde. Refereerib P. Toomsalu. Teenijaskond ei ole küllalt huvitatud kutseühingust, osavõtt loid, 600 teenijat ei ole kutseühingu liikmeks.

Keskjuhatuse on seda küsimust kaalunud. Osa liikmeid kaldub arvamisele, et tuleks moodustada postiteenijate kogud, kuid demokraatlikumad kui politseil ja metsametnikel. Kõik koosseisu kuuluvad teenijad peaksid olema kogu liikmed ja ühesuguste õigustega. Liikmemaks võiks olla kuni 1% palgast.

Uus organisatsioon saaks kogude seaduse alusel hulga paremuse, kuid on karta ka mõningaid

kitsendusi, näit. võidakse valitud tegelasi mitte kinnitada ja jääb kaheldavaks, kas teenijate tasude küsimuste arutamine oleks senisel viisil vaba. Erikapitali summade kasutamine on piiratud. Kogule laekuvatest liikmemaksudest võiks aga asutada fond, kas või näit. pikaajaliste laenu andmiseks teenijatele korterite ehitamiseks. Teeb ettepaneku: Kongress peab soovitavaks postiteenijate kutseorganisatsiooni ümberkorraldamist ja teeb keskjuhatusele ülesandeks välja töötada uue organisatsiooni põhikirja ja kodukorra projektid, mis tulevad saata osakondadele läbi vaatamiseks ja vastuvõtmiseks esitada järgmisele kongressile.

Tammemäe ei poolda kogude asutamist; väidab, et kogude ellukutsumine on praegu varajane ja mitte millejagi põhjendatud, kogud provintsis midagi paremat ei too, kuna olemasolev kutseühing on täitnud oma ülesanded täiesti rahuldavalt. Teeb vastava ettepaneku.

Martens: Kogude puhul tegevusavaldis avarduks ja muutuks ka mõjukamaks.

Zääro: Tartu osakond kogusid ei poolda. See on sunduslik teenijate organiseerimine. Tartus liikmete arv suureneb, loodab, et kutseühingu tegevus seal elavneb.

Valland: Kutseühinguga ei saa teha eksperimente.

kolm korraga. Nii peaks sellest kongressist protokollitud olema mitte ainult äga sõna, koma ja punkt, vaid ka iga kõhatuse, kokutus ja hääleväring. Sõnaga — üks põhjalik protokoll.

3.

Kongressi komistuskiviks kujunes vastu iga-suguseid kavatsusi ja ootusi — Ringhääling. Nagu kogemata. Protesteeriti nimelt seepärast, et Ringhääling mängivat saksa, kes harrastab laulmist ja raha jagamist. Postiametkonnale jätab aga jäneste püüdumise, häirete kõrvaldamise, kohtus käimise ja muud sellised ebameeldivad toimingud, mis muudavad postiametniku rahva silmis mingiks ebameeldivaks või koguni põlatavaks tüübiks.

Leiti, et Ringhääling on muutunud mingiks salapäraseks planeediks kosmoses, kelle ligi ei pääse ükski lihalik olend. Ise see planeet aga juhatab igal nädalal kord Ringhäälingu abil

kõiki kaebajaid, nurisejaid ja süunajaid lähima kontori- või telefonivõrguülema juurde, kes nähtavasti arvatakse olevat kõige paksema nahaga olendid üle riigi.

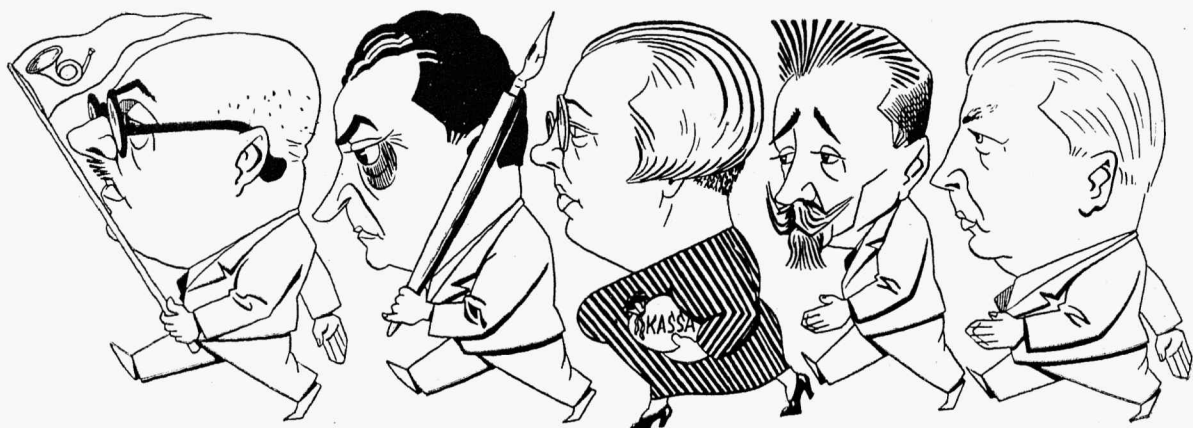
Härra direktor palus küll sel puhul sõna võttes olla tagasihoidlik, et ägat asja — vist viisakusest — ei tohtivat ilka arvustada. Kuid siis tuletati meelde, et Vabariigi algaastail — olles viisakad — jäime tagasihoidlikkusest kõige väiksemate palgamäärade juurde ja kannatame selle all veel tänapäevalgi. Et ei maksaks nüüdki jälle... Aga resolutsioon... see jäi siiski esitamata.

4.

N.-Jõesuus tahetavat katsetada tänavu oma koka ja köögi. Nimelt olla toilitustamise olud seal suvel postiametniku taskule äärmiselt vastuvõtmatud.

Oma koka ja ühise söögilauga tahetavat veel oma inimeste omavahelisele tutvustamisele ja lä-

Uus kutseühingu keskjuhatus nii, nagu ta väljus „Estonia“

Kallasma: Protsentuaalselt liikmete arv vähenenud ei ole.

Sõnavõtjaid on veel rohkesti. Räägitakse nii poolt kui vastu.

Üldiselt leitakse, et projekt võiks siiski saada koostatud ja kui see osutub vastuvõtmatuks, ei too paremusi, siis võib ju kogudest loobuda.

Tammemäe ettepanekul on hääletamine salajane.

Toomsalu ettepanek saab poolt 31, Tammemäe — 7 häält.

Valimised.

Keskjuhatuse otsustatakse valida seniselt 9-liikmeline, 6 ametnike, 1 tehnilise personaali ja 2 postiljonide esindajat. Ametnike rühmast kandideerivad: Uustalu, Grünberg, Viilup, Elber, Jürgens, Kallasma, Vabamäe, Tammemäe, Liblik ja Alatoa; tehnilise pers. rühmast Raidma ning postiljonidest Loigom, Rumm, Zääro ja Treivärk.

Valitakse Raidma 39, Uustalu 33, Grünberg 33, Loigom 33, Viilup 32, Elber 28, Kallasma 28, Jürgens 27 ja Rumm 22 häällega.

Revisjonikomisjon valitakse senine — Liblik, Torn ja Mikhelson.

Uutest liikmetest on uues juhatuses Uustalu,

Viilup, Elber ja Rumm. Toomsalu, Tüüri, Krooni ja Martinsoni asemel. Üldist imetust äratas senise esimehe P. Toomsalu tagasiõmbumine, kes ei kandideerinud tervislikel põhjusil.

Algatatud küsimuste all võetakse vastu veel paar ettepanekut, milledega soovitakse, et Elva suvila krundile ehitataks põhja poole plank ja et teenijaile korraldataks teenistuslaste oskuste, võõrkeelte ja administratiivala kursused.

Protokolli kinnitajaiks valitakse Toomsalu, Kura ja Raidma.

Kongressi töö lõpeb k. 15.40 juhataja J. Martensi üleskutsega töötada postiametkonna hüvanaguks.

*

Keskjuhatuse jagas ameteid

Äsja valitud kutseühingu keskjuhatus jagas 12. aprillil peetud koosolekul ametid omavahel järgmiselt: esimees J. Uustalu, abid R. Viilup ja J. Jürgens; sekretär J. Kallasma, abi R. Raidma; laekur ja majandaja A. Grünberg, abi R. Loigom; ametita liikmed N. Rumm ja P. Elber. Järgmine juhatus koosolek peeti 23. aprillil. Päevakorras olid sekretäri ja laekuri tasude ning kongressi otsuste elluviimise küsimused.

hendamisele kaasa aidata. Praegu olevat nimelt postlased suvitamise ajal nii „võõrad“ üksteisele, et julgetakse vaid üksteist nurga tagant ja uste pragudest piiluda.

Kas oma palgatud kokk suudab või mitte lähendada postilasi üksteisele N.-Jõesuus, selle üle ei avaldatud pikemaid arvamusi. Nähtavasti olid kongressisaadikud selles üksmeelselt veendunud.

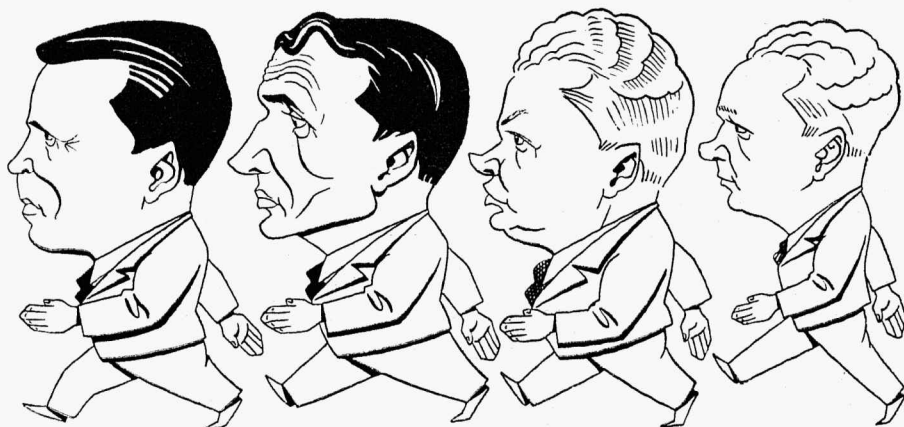
Vaidlus tekkis aga selle küsimuse juures, et kas see kokk-kunstnik suudab küllaldaselt määral muretseda sealihha, sest meil olevat palju selle harjaslooma ihust lugupidajaid, nagu keegi piiriäärse päritoluga mandaadimees teadis oma isiklike kogemuste ja maitse varal kinnitada. Sead minevat ju nüüd kõik välismaale, teadis ta. Kuna julgeti avaldada arvamust, et ju mõni viletsam peekonitükk jääb postlaste rõõmuks veel kodumaalegi vinguma, vastas too mees, et: „Ärge lootke! Tänapäeval on iga siga hinnas! Ma lõpetasin!“

Ja istus väarikalt nagu iga teinegi kuldsuu.

Palju juttu tehti veel N.-Jõesuu suvilate majahoidjast ja ta kuulsast naisest, kes tegevat suvitajate elu kibedaks. Nii et tulevasuvisel suvitajatel tuleb kannatlikult oodata, kes suudab õieti nende elamise-olemise seal kauniks teha: siga, kokk või majahoidja naine. Akendel olevat kardinat ees ja tubades elektrid sees!

5.

Sel kongressil selgus veel, et kõrgenduse ootamine on minevikust külge jäänud harjumus, millest püütagu võrdlemisi kergesti vabaneda. Nimelt näitas keegi saadikuist statistiliselt, et arvestades möödunud aastal antud kõrgendusi, saab iga postlane umbes 50 aasta järele kõrgenduse. Härra inspektor püüdis seda statistikat küll veidi pehmendada, kuid väikeste tagajärgedega, sest leidis saadikuid, kes teatasid, et kohtadel leidub inimesi, kes ootavad kõrgendust juba 15 aastat.

Paraadmarss

Erru vajus Toomsalu,
rivi ette asus Uustalu,
seljataha Kallasma,
rivi lõppu Raidma.
Rahakassat Grünberg kannab,
järel talle Jürgens sammub.
Rumm on reas kuues mees
Viilup marsib tema ees.
Seitsmendana astub Loigom,
tagat teine Elber on.
Kokku terve rivistus —
värske keskjuhatuse.

Mõtteid kongressilt

Möödunud kongressi saadikute seas leidus teenijaid, — kui nii võib öelda — „igast seisusest“! (Mitte rahvuskogus soovitatud krahve ega hertsogeid!) Ametnike ja postiljonide kõrval nägime õige rohkesti nii suuremate kui ka vähemate asutiste administratsiooni kuuluvaid isikuid. Peale lahkunud keskjuhatuse esimehe viibis kongressil veel teisigi detsernente ja kõrgemaid isikuid postivalitsusest. Nagu igal aastal, nii ka seekord jälgis härra direktor Jallajas huviga kongressi käiku.

Rõõmustaval viisil peab märkima, et kõik tundus ühise perena, nagu alati. „Seisuste vahesid“ polnud märgata. See on ka loomulik, sest meil on — demokraatlik vabariik, demokraatlik rahvas, niisama ka organisatsioon ja teenijaskond demokraatlikud. (Kogude pooldajad ka teatavasti nõudsid just demokr. kogusid!). On hea teadmine, et uuemad, vastupidised mõttevoolud ei ole postiametkonda tunginud. Kongressid

säärasel ühiselt hingestatud vaimus sisen-davad solidaarsuse tunnet teenijaskonnas, lähendavad teenijaskonda administratsioonile, ühesõnaga — annavad kongressile sügavama mõtte ja sisu peale tema otseste ülesannete. Lõhestamised ja eraldamised ei mõju positiivselt teenijaskonna laialisematele hulkadele ega tõsta töömeeleolu.

Sellepärast olid kõik vaimustatud meeleolust, mis valitses kongressil ja pärast seda. Lubatagu siinkohal veel kord tänu avaldada Kutseühingu Tallinna osakonnale, kes kongressi lõpul nii huvitava meelelahutuse korraldas ja hr. Martensile, kes asjahuvilisi automaatjaama ja Tallinna Telefonivõrgu tööga tutvustas.

Lõpuks tahaksin öelda, et jäägu meie ametkonnas hinnatavaks vaba vaim ja mõtteviis. Teadliku distsipliiniga korraldame oma tööd, s. o. vastastikuse koostöö alusel. Siis arendame oma ametkonna liikmed igakülgseks eeskujulikeks teenijateks ja ustavaiks vabariigi kodanikeks.

Üks paljudest.

Nii et oodaku edasi. Kui nad on jõudnud kannatada $\frac{1}{3}$ sellest 50-nest, siis kannatagu $\frac{2}{3}$ ka veel. Küll kord saavad!

Et asja parandada, soovitas eelmainitud saadik kaotada kõik madalamad järgud ja nooremad ametnikud tõsta ühe ropsuga kõrgematesse järkudesse. Kuid jutt paistis lõpuks talle endalegi naljakana.

6.

Kuigi kongressil, nagu ütlesin, polnud tänavu suuri lahkavusi ega lõhenemisi, peab kõrgelt hindama Tallinna osakonna sammu kongressi lõpul. Kogu kongress pisteti Tallinna kolleegide eestvõttel pikka omnibusse, mis vuras linnast välja. Küllastasime härra Riigivanema talu Kosel, pealinna kaasvõitlejate kodu Pirital, Pirita mereranda jne. Kogu „ettevõte“ õnnestus nii tagajärjekalt, et vastastikused sõnade pil-

dujad kongressil ulatasid juba poolel Pirita teel üksteisele käe.

Kui juurde arvata ühisloona Tallinna osakonna einelauas peapostkontori ruumes, jättis tänavune kongress tubli üldmulje. Mainitud viimasel „istungil“ tuln ma kõrvaltkuulajana mõttele, et tulevased kongressid peaks kõik peetama sellistes mugavates, õigem kodustes ruumides, mis mõjuks väga ergutavalt tagasihoidlikumate saadikute jutusoonele. Või oli juturohkus lõppviibimisel mõjutatud millestki muust? Kust mina seda tean!

Kuid jäädagu tulevikuski parem punase saali juurde! Kuna härra Laak lõpuks sealgi pidi piirama kõneleja kõne pikkuse 3-me minutiga, veniks näiteks kogude küsimuse puhul oma ruumes kõnelda-soovijate nimekiri kilomeetrite pikkuseks. Maamehele läheks elamine kalliks.

Mandaat.

Keskjuhatuse teadaanne puhkekodude kasutajaile

Möödunud aastate eesküül saavad teenijad ja nende perekonnaliikmed kutseühingu puhkeoludes Haapsalus, Elvas ja N.-Jõesuus ruume puhkuse mõddasaatmiseks.

1. Ruume antakse üheks kuuks, pikemaks ajaks siis, kui on vabu tube.

2. Ruumides on kasutada: köögis üldiseks tarvitamiseks keedupotid, pannid, priimused, veekeedu kannud; tubades — voodid madratsitega, toolid, laud või kapiga laud, puhta ja mustavee ämbrid, pesukaunid; sööginõudeid: taldrikud, kausid, klaasid, alustassid ja piimakannud. Suvitajad peavad ise kaasa võtma: noad, kahvlid, lusikad, magamisriided. Puhkekodudes on elekter.

3. Ruumide saamiseks tuleb kutseühingu Keskjuhatusele esitada oma osakonna kaudu kirjalik avaldus, kus oleks märgitud: 1) soovija ees- ja perekonnanimi, amet, asutis, 2) kus ja millal ruume soovitakse, 3) kellega koos ruume kasutatakse (laste vanus), 4) (soovitav) mis ajal viimati kasutati ja 5) allkiri.

Osakonna juhatused lisavad avaldusele tõenduse, kas soovija on kutseühingu liige ja kas perekonnaliikmete arv vastab tõele.

4. Avaldused palutakse esitada hiljemalt 3. maiks. Peale 3. maid saadud avaldused võetakse rahuldamisele vaid siis, kui on vabu ruume.

5. Soovija võib hiljem ruumi kasutamise aega muuta, sellest aegsasti keskjuhatust informeerides. Muutmine rahuldatakse võimaluse korral.

6. Kasutamise loobumisel tuleb aegsasti keskjuhatusele teatada, et saaks ruumi anda järgmisele soovijale. Kes ei teata loobumisest kolme päeva jooksul, arvates kasutusaja algusest, loetakse siiski ruumi kasutatuks ja neid võetakse järgmisel aastal teise järjekorda. Teise järjekorda jäävad ka need, kes annavad üles suuremaarvulise perekonna ja saavad seega ka suurema ruumi, kuid tegelikult kasutavad seda ruumi väiksemaarvulise perekonnaga.

7. Ruumi saamiseks annab keskjuhatuse loa, mis tuleb ette näidata majahoidjale.

8. Juhul, kui soovijaid peaks rohkem olema kui ruume, saavad eeskätt need, kes kunagi pole ruume kasutanud või kes kasutasid 1936., 35. jne. aastatel. Eesõigustatult saavad ka need, kes esitavad arstitunnistuse.

9. Toa kasutamiseõiguse edasiandmine on keelatud.

10. Tuba võivad kasutada ainult need isikud, kes avalduses loetletud.

11. Ruumid antakse tasuta.

Kutseühingu Tallinna osak. teadaanne Pirita puhkekodu kasutajaile

Sooviavaldusi Pirita puhkekodu kasutamiseks võetakse vastu kuni 3. maini s. a.

Esimeses järjekorras saavad ruume need, kes pole veel puhkekodu kasutanud. Varem ja halvemal ajal (juuni, august) kasutanuid on eesõigus hiljem ja paremal ajal (juuli) kasutanute ees.

Kasutajail tuleb maksta: juulikuust eest 2, juulikuust eest 5 ja augustikuust eest 3 kr. kasutusmaksu hiljemalt 22. kuupäevaks enne kasutuskuu algust.

Maksu mitteõiendamist tähtpäevaks loetakse toa kasutamiseõigusest loobumiseks.

Kõigile 3. maini avalduste esitajaile vastatakse kirjalikult hiljemalt 15. maini.

Kõrvaltoodud keskjuhatuse teadaandest on punktid 1., 3., 4., 5., 7., 9. ja 10. kohaldatavad ka Pirita puhkekodu kasutajate ja Tallinna osakonna kohta.

Lähemad instruksioonid puhkekodu kasutamise korra, eesõiguse jne. kohta avaldati asutistele saadetud teadaandis. Teadaandeid saab os. sekretäritelt pr. I. Pärnalt (Peapostkontori kantsleil, tel. 452-24.).

Pirita puhkekodu sisustist täiendatakse

Tallinna osakonna juhatus oma viimasel koosolekul 20. aprillil otsustas täiendada Pirita puhkekodu sisseseadet. Möödunud aastal ostetud majasse, mis mullu anti kasutada mööblita, muretsetakse nüüd igasse tuppa voodeid, toole ja laudu; samuti varustatakse iga tuba pesukausi, seebialuse ja nagidega. Seega oleksid kõik ruumid varustatud hädatarvilise sisseseadega. Elektveralgustus on juba kõikides ruumides olemas.

Osakonna juhatusel oli kavatsus korrastada ka puhkekodu aed, mis on muutunud juba paiguti liiga tihedaks, majade lähedal on puud kasvanud suureks, varjavad päikest ja tekitavad niiskust, kuid nagu eelkalkulatsioonide järgi selgus, nõuab aia üldine korrastus võrdlemisi suuri kulusid. Tänavu seatakse korda vaid majade vaheline osa, koristatakse seal asetsev vana vare — põlenud maja vundament — ja asemele rajatakse laste mänguplats liivakastiga ning juuritakse üles mõned puud, mis varjavad maju. Üldine aia korrastamine, mis toimub dipl. aedniku Lepa kavandi järgi, viiakse läbi aastate jooksul järk-järgult.

Nagu sissetulevaist sooviavaldusist näha, on tung Pirita puhkekodusse tänavu eriti suur. Rohkesti on selliseid soovijaid, kes pole veel puhkekodu kasutanud. Näib, et ka tänavu tuleb juulikuus esmakordsete kasutajate vahel loosimine. Loosimine toimub, nagu juba vastavasis asutistele laialisaadetud teadaandis teatatud, 4. mail soovivavalduste esindajate osavõtul.

Vaatamata, et ametlik suvitusaeg algab alles 1. juunil, on puhkekodus juba praegu „suvitajaid“.

Möödunud pühapäeval, 25. aprillil, korraldati talgude või moodsa nimega hoogtööna aiapuhastamine. Virku ja nobedaid reha-, luua- ja labidamehi-naisi oli kokku tulnud üsna ohtrasti. Õhtuks oli tuhande kahesaja ruutsüüalalise maa-ala lehtedest ja talvisest kõntsast puhas.

Järgmine tähtsam sündmus puhkekodus leiab aset mai lõpus, arvatavasti 22. või 29.-ndal, puhkekodu hooaja avamispidu näol.

Tallinna osakonna juhatuse koosseis ja ametite jaotus

Kutseüh. Tallinna os. uus juhatus jagas ametid omavahel järgmiselt: esimees K. Böstrov, abiesimees A. Kütt, sekretär J. Pärn, abisekretär H. Kert, laekur A. Kannes (Grünberg), abilaekur J. Martens, Pirita puhkekodu vanem R. Kroon, ühingu ruumide vanem ja varahoidja (Tallinnas) N. Rumm; ametita liikmed A. Kura, R. Loigom ja J. Mihkelson.

Juhatus koosolekud peetakse tarviduse järgi teisipäeviti.

Tehnilise ala teenijate ühingu asemikekogu peakoosolek

18. ja 19. skp. pidas tehnilise ala teenijate ühing oma k. a. asemikekogu peakoosolekut Jähimeeste klubi ruumes.

Peakoosolekule oli ilmunud ühingu 9-st osakonnast 23 saadikut. Peakoosoleku avasõna ütles ühingu esimees A. Merilaid. Teedeministri ja enda poolt tervitas postivalitsuse direktor G. Jallajas, kes soovitas peakoosolekule kaaineid kaalutlusi ja põhjendatud ettepanekuid. Soovib head töömeeleolu. Riigi ringhäälingu poolt tervitas ringhäälingu juhataja F. Olbrei, kes avaldab tehnilistele teenijatele tänu tehtud töö eest ringhäälingu kasuks. Ringhääling maksab selle eest rahalist kompensatsiooni, kuid võib olla pole see küllaldane. Ringhäälingul on ees suured väljaminekud — uus saatejaam 900.000 kr. ja uus maja 600.000 kr.

Riigi- ja Omaval.-teenijate Keskliidu ja raudteelaste poolt tervitab V. Rutnik, Omavalitsuste Teenijate Liidu nimel H. Nurk, postiteenijate Kutseühingu poolt J. Uustalu ja met-sateenijate nimel J. Pipar. Telegraafi teel tervitab Maanteelaste Ühing.

Järgneb huviküllane referaat ringhäälingu juhilt F. Olbreilt uuest raadiosaatejaamast Türil. Põhjendab, miks uut saatejaama hakati ehitama ja miks asukoht just Türiale valiti. Saatejaama antennimasti kõrgus tuleb 198 m (Oleviste kiriku torn 132 m) ja maksab 133.000 kr. Saatejaama hind 530.000 krooni inglise firmalt „Marconi”. Lõpuks soovitas kohtadel teha selgitustööd raadiokuulamise tähtsusest.

Teisena refereerib ins. R. Jaanus telefoni-võrkude arendamisest, millele järgnevad elavad mõttevahetused.

Asemikekogu peakoosoleku juhatajaks valitakse E. Millistfer ja R. Jaanus; sekretariaati — E. Elme, A. Linsi ja A. Kerstna.

Ühingu tegevusearuande kannab ette esimees A. Merilaid. Eelkõige palub püstitõusmisega mälestada 1936. a. surma läbi lahkunut juhatusliiget K. Palvistet. Järgnevast tegevusüle-

vaatest selgub, et osa ühingu möödunud aasta soove on rahuldatud, osa aga mitte. On kuulda ikka veel nurisemist postkontorite koosseisus olevatelt tehnilistelt agentidelt, et nad oma vabast ajast peavad rikked kõrvaldama. Tasusid on vaid pisut parandatud ja see ei saa teenijaskonda rahuldada. Edasi peatub arstiabi, pensioni, päevarahade, preemiate ja organisatsiooniliste küsimuste juures.

E. Millistfer kannab ette kassaaruande, mis on tasakaalus kr. 1341,29.

Ühingu juhatuse tegevusearuande kiidetakse heaks, kassaaruande kinnitatakse.

Võetakse vastu ühingu juhatuse poolt esitatud 1937. a. eelarve kr. 920,55 suuruses. Liikmemaks määratakse endine: teenijad kuni mehaaniku palgaastmeni kr. 2.40; kuni jaosk. juhataja palgaastmeni kr. 3.—, kõrgematele kr. 4.—. Ühingu keskjuhatusale 60% liikmemaksudest.

Üldiselt möödub peakoosolek kahe päeva jook-sul väga asjalikult ning intensiivse töö tähe all. Peakoosoleku sisulist väärtust tõstavad suurelt direktor G. Jallajase ja abidirektor P. Etruksi tihedad ning väärtuslikud sõnavõttud.

Ühingu uude keskjuhatusse valitakse E. Millistfer, R. Jaanus, A. Merilaid, E. Elme, H. Riikoja — Tallinna osakonnast, A. Seresk — Tartust ja J. Mets — Pärnust. Revisjonikomisjoni — V. Laak, O. Putsep ja A. Englas. Esindajaks Riigi- ja Omaval.-teenijate Keskliitu valitakse A. Merilaid.

Peakoosolek lõpeb võimsa isamaa hümniga.

*

Ühingu uus keskjuhatus oma esimesel koosolekul 19. IV 37. jagas ametid järgmiselt omavahel: Esimees — A. Merilaid, abid — R. Jaanus, A. Seresk; sekretär — E. Elme, abi — H. Riikoja, laekur — E. Millistfer, abi — J. Mets.

Ühingu asjaajaja kohused pandi A. Merilaiu peale.

P.-t.-t. teen. kutseühingu Tallinna os.

EINELAUD

Vene tän. 9

Maitsvad ja toitvad lõunad. Rikkalik valik.

Avatud kl. 12-17. Erakorralised tellimised soodsamail tingimusil.

Aastase tegevuse puhul avaldan oma lugupeetud klientuurile, postiametkonna teenijale, suurimat tänu selle poolehoiu eest, mis minule on ülesnäidatud rohke-arvulise külastamise näol.

Olen omale eesmärgiks seadnud kõige värskeimat ja puhtalt valmistatud toite pakkuda ja püüan klientuuri rahulolemist ära teenida ka tulevikus.

Austusega

ekonom **M. Vahlberg.**

Tehnilise ala teenijate ühingu asemikekogu peakoosoleku resolutsioonid

Teenistuslikud küsimused.

Asemikekogu leiab, et tööliste töötasud viimasel ajal on tõusnud tunduvalt töömahu suurenemise ja elukalliduse tõusu tagajärjel. Sellepärast tuleks postiametkonna tehnilistes celarvetes tööliste keskmist päevapalka tõsta vastavalt kujunenud olukorrale.

Ehitus- ja remonttöodes on osa töid, mis seniini veel normimata ja osa normitud töid, milliste normid tuleks muuta. Eriti tuleks võtta arvesse lisanormina üksikute ehitustööde juurde- ja tagasituleku ajad.

Asemikekogu teeb juhatusel ülesandeks koguda neis asjus lähemaid teostatud andmeid ja töötada välja vastavad töönormide muudatused ning astuda samme nende kehtima panemiseks.

Raadioüldkontrollide töönormi täiendamiseks tuleks luua juurde eri norm kontrollitavate seadmete juurde- ja tagasisõiduks. See norm peaks võrduma vähemalt telefoniseadmete korrastustöödeks ettenähtud normiga.

Segavseadmete kontrollimiseks ja korrastamiseks asutise 5 km sõõris tuleks raadioüldkontrollidele maksta tasu sõiduabinõude palkamiseks, sest kontrollaparaatide seljas käimine osutub — nende suure raskuse tõttu — liialt koormavaks. Tasusumma peaks olema vastav kohaliku sõiduvõimehe sõidutaksile.

Kuna asutise koosseisus olev tehniline agent sageli annab asutisele koosseisu üksusi üle ühe inimese tehnilisel alal ja peale selle veel teeb ka postiala töid, siis pole see normaalne. Sellistes kohtades tuleks tehniline agent viia üle asutise koosseisust võrgu koosseisu. Tehnilise jaoskonna juhataja asukohas tuleks määrata üks tehniline agent jaoskonna juhataja käsutusse.

Samuti tuleks kontori koosseisus olevate tehniliste agentide tööjaotusse võtta sisse tehnilise agendi töö ja seada sisse töö registreerimise raamat.

Teenistuslik edasijõudmine tuleks tehnilises ametnikkonnas teha paindumavaks. Tuleks luua juurde ametjärk van. mehaaniku ja II j. jaosk. juhataja vahele. Samuti tuleks luua juurde vanema montööri järk.

Tasud.

Asemikekogu leiab olevat tarviliku, et ei jäetaks kõrvale riigiteenijate kärbitud palkade restaureerimise küsimus. Samuti, et päevarahad ehitus- ja remonttöödel viidaks I ja II liigi alla.

Kuna jalgratas on hädavajaline liikumisabinõu tööde teostamisel, siis tuleks võimaldada tasuda sõit jalgrattal ka neis piirkondades, kus liiguvad odavamad sõidukid. Samuti tuleks maksta tasu igale tehnilisele agendile, kes kasutab jalgratast asutise 5 km sõõris ametisõitudeks kuus vähemalt 3 krooni, sest uus jalgratas 2—3-aastase tarvituse tagajärjel muutub täiesti sõidukõlbmatuks.

Jalgrattaga sõit rikkele on palju kiirem kui jalakäimisel, sellepärast tuleks jalgrattal sõit ka kõrgemalt tasuda.

Kuna tehn. teenijad peavad olema ametikohuste täitmiseks kiirelt kättesaadavad ja seda nii öösel kui ka päeval, siis tuleks teiste ametkondade eeskujul anda tehnilistele teenijatele prii-korter või maksta neile korteriraha. Uute ametiasutuste hoonete ehitamisel ja nende üürimisel tuleks näha ette korterid tehn. agentidele.

Et II j. jsk. juhataja palgaastme ja van. meh. palgaastme vahe võrreldes jsk. juh. töökoormatuse ja vastutusega liiga väikene on, tuleks tõsta II j. jsk. juh. palka ühe astme võrra.

1. järgu montöör, kes sooritab meh. eksami, tuleks kõrgendada kohe II j. mehaanikuks, mitte mehaanik-vabateenijaks, sest vastasel korral väheneks tema töötasu.

Varustus.

Asemikekogu konstateerib, et ametkonna teenijate riidevarustise kvaliteet on suhteliselt teiste riigiteenijatega halvem ja leiab olevat tarviliku tõsta riidevarustise kvaliteeti. Samuti tuleks laiendada riidevarustise saamist kõigile tehnilise teenistusega seotud teenijatele võrdse kandeajaga.

Vormvarustise määrust tuleks täiendada kalifeepükste ettenägemisega. Teenijatele tuleks anda kätte korraga kahed püksid, kusjuures ühed võiksid olla, teenija soovikohaselt, kalifeeja teised pikad püksid.

Samuti tuleks vormvarustise määruks näha ette suvivorm. Kuna praegune talimüts ei kaitse küllaldaselt külma vastu, siis tuleks talimüts valmistada nahast, nagu seda on politseil, kaitseleidlul, metsa- ja tolliametnikel.

Saabaste raha tuleks anda vastavalt turuhindadele ühes ühe paari pooltaldade rahaga.

Organisatsioonilised küsimused.

Asemikekogu kiidab heaks Ühingu senise tegevuse suuna.

Asemikekogu pooldab tihedat ja sõbralikku koostööd postiteenijate eksploatatsiooniala teenijate kutseühinguga, kuid soovib jääda tegutsema edasi iseseisva organisatsioonina. Kui aga kerkib üles praeguste vabade kutseorganisatsioonide ümberkujundamise küsimus, siis jätta see keskjuhatusel hoolde, võttes arvesse osakondade arvamused selles küsimuses.

Asemikekogu toetab Riigiteenijate Keskkliidu mõtteid riigiteenijate majandusliku olukorra parandamist ühistegeliste organisatsioonide abil.

Arvesse võttes, et kõik postiametkonna teenijad võtavad osa erikapitali fondi soetamisest, tuleks ühingu juhatusel esineda postivalitsuse ees ettepanekuga, et võimaldataks nende summade jagamisest osa võtta ka tehnilise ala teenijate kutseühingu esindajal.

Tellige ja levitage „Postisarve“

Kuidas hindab omavalitsus kauaaegset teenistust ja kuidas teeb seda riik

Omavalitsuste asutistes on kujunenud kauniks kombeks ära märkida ja esile tõsta oma teenijate teenistuskäigus tähtsamad etapid. Omavalitsuste juhtivad organid ja tegelased hindavad oma töömehe, pikaajalise teenistuspraktikaga inimesi, mitte üksnes ajakohase tasu maksmisega töö eest, vaid peale selle veel eriliste preemiate ehk autasude andmise kaudu kauaaegse teenistuse eest. Tihtilugu peetakse seal mees ja austatakse ka sündmusi, mis kuuluvad ametniku isiklikku ellu, nagu tähtsamad sünnipäevad jne.

See kõik õhutab, vaimustab ja tiivustab omavalitsuse ametnikke ja teenijaid huviga ning andumusega täitma neid ülesandeid, mis omavalitsuse teenijate õlgadel lasuvad rahva teenimise alal.

Hiljuti austas Tartu linnavalitsus kahte vanemat töömeest ja määras nendele 25 a. teenistuse puhul kummalegi kuupalka autasuks. Samuti määrati kolmandale ta 50 a. sünnipäeva puhul kuupalk autasuks.

Paar nädalat tagasi oli juhus lugeda „Päevalehest“ Tallinna linnavolikogu koosoleku kirjeldust, kus leidub volikogu otsus, mille järele määratakse kahele ametnikule 25 a. teenistuse eest autasuks kummalegi ühe kuu palk.

Analoogilisi tunnustusakte võiks üles lugeda õige palju, mis aset leiavad omavalitsustes, kus lugu peetakse inimese püsivast tööst ja pikaajalisest teenistusest.

Ei saa tõenäoseks pidada, nagu tehtaks seda kõike ainult šesti pärast või ebateadlikult ja juhuslikult. Ei. Selles peitub oma tähtsus ja sügav mõte, sest muidu ei oleks seesugune traditsioon, mida aastad ja ajad pole kõrvale heitnud, meie aegadeni püsima jäänud ja järele tegemist leidnud.

Ei ole raske ette kujutada, mis sünnib selle töömehe sisemuses, ta hinges, kes on aastakümnete jooksul ühel ja samal tööpõllul töötanud, külvanud, ilma et keegi kunagi meelde tuletsid külva tähtsust ja kasu, kuigi paljud (rahvas) kasutavad ta töövilja, ta teadmisi ja energiat. Küllap sellepärast on ka säilima jäänud õilis traditsioon, mille järele töö-

meest pikkade teenistusaastate järele meelde tuletatakse, et ei tekiks kibestustunnet ja pettumust, et ei halvaks töömehe tahet ja püüdmist teadmine, — mooramees on töö teinud ja ta võib minna.

Kahjuks ei ole see ilus komme või traditsioon suutnud maksvusele pääseda riigiteenistuses, kus leidub palju ametnikke ja teenijaid, kes on ohverdanud oma parema ea ja energia ning teadmised rahva ja riigi teenimisele, kes on töötanud 25 ja enam aastat ühel ja samal kutsepõllul.

Kogukonnad ehk omavalitsused on vanemad kui riik ehk täpsemalt öeldes on üldiselt kogukonnad vanemad kui mõnedki suurriigid. Kuna noored riigid pole suutnud veel luua lühikeste aastate jooksul omale traditsioone, siis ei vähendaks see põrmugi kellegi autoriteeti, kui vanadelt omavalitsustelt õilsad traditsioonid omaks võetaks.

Vastavate traditsioonide puudusel võime tähele panna juhuseid, kus riigiteenija oma 25- või 30-aastase teenistuse puhul jääb absoluutselt tähele panemata, temale ei peeta tihtilugu tarvilikuks isegi üldise kombe järele õnne soovida. Selle asemel võidakse aga kaaluma hakata, kas töömees, kes juba 30 aastat oma energiat on kulutanud, kõlbab enam teenistusesse või tuleb ta puhkepalgale saata. Ei ole kahtlust, et säärane perspektiiv pole kuigi meeldiv ega lohutav vilunud ja kauaaegsele töömehele.

Tavaliselt on seesuguste küsimuste lahendamine seoses rahaliste kuludega, mis riigile raskusi võib tekitada. Ehkki leitakse võimalik olevat rahalisi autasusid määrata sportlastele, näitlejatele, kirjanikele ja teistele, mida tuleb tervitada kui õilsa traditsiooni algust, leiab nende ridade kirjutaja, et riigiteenijate autasude traditsiooni saab maksuma panna ilma et riigikassast selleks otstarbeks tarvitseks kulutusi teha. Nimelt leidub igal ametkonnal seesuguseid summasid, mis ei tule mitte riigikassast, vaid on teenijate eneste kogutud summad ehk nimetatud erasummad, või erikapitalid. Sellepärast, kui riigile raskusi peaks tekitama kulude küsimus, mis takistab hea-

Postiliiklemise ülekandmisest vaksalitesse

Kuni postiveo üleminekuni raudteedele veeti posti maanteid mööda. Maanteed, eriti suured magistraalteed, kas läbisid või lõppesid linna keskel. Post, liikudes maanteid mööda, iseenesest mõistetavalt anti maha keset linna. Kui posti suurenemisega tekkis tarvidus eriliste postimajade või postkontorite järele, siis arusaadavalt hakati neid ehitama või asutama kesklinna. Kesklinnas postkontorite avamise põhjused olid siis järgmised: 1) posti peamised tarvitajad olid kesklinnas asetsevad ärilised ettevõtted ja asutised ning sealsamas elutsev jõukam linna kodanikkond aadliga, 2) maanteed, mida mööda post liikus, suundusid kõik kesklinna.

Postiveo üleminek raudteedele ei toonud esialgu selles asjas tähelepandivaid muudatusi ja nõudeid. Lähema ümbruse post saabub endiselt maanteid mööda, kuna vaksalitest, mis harilikult linna servadele või natuke linnast eemale rajati, veeti raudteed kaudu saabunud kaugemaa post hobustega postkontorisse. Erilisi raskusi see vedu ei tekitanud, sest 1) posti hulk, olgugi et ta postiveo üleminekuga raudteedele hakkab kiiresti tõusma, jäi endiselt kogult väikeseks ja 2) posti vahetamine ühe liini postirongidega harilikult ei ületanud kahte korda ööpäeva jooksul.

Rahva majandusliku ja kultuurilise elu tõusuga tõuseb pidevalt ka postisaadetiste arv. Odava veo tõttu raudteedel võtab post edasitoimetamiseks väga väikese tasu eest trükitooteid, nagu igasuguseid reklaamitooteid ja perioodilised väljaanded — ajalehed. Viimase kahe liigi saadetiste arv tõuseb nii ime kiirelt, et nende tõttu posti puhas sissetulek langeb ja näit. Ühendriikides selle tõttu post kahjugagi töötas.

Ühtlasi muutub ka posti tarvitajaskond. Kui varem posti tarvitajateks olid jõukad rahvakihid, siis nüüd on selleks

kõik rahvas, nii tööline agulis kui ka talupoeg.

Tingituna saadetiste rohkusest, tekkis raudteede sõlmpunktides tarvidus eriliste sortimis-postiasutiste ehk vaksali-postkontorite järele, mis oleksid kuhjunud korrespondentsi, eeskätt läbivad, läbi töötanud ja edasi sihitanud. Vaksalid ise, mis algul rajati linna servadele, olid edenevates kaub.-tööstuslikes linnades juba linna sisse kasvanud. Niisuguse asjade seisu juures ei olnud raske suurte keskuste posti liiklemist korraldavatel jõududel tulla mõttele, et kas on otstarbekohane kui ühes ja samas linnas paralleelselt töötab kaks sortimiskontorit — vaksali- ja linnapostkontor, mis mõnel juhul võisid asuda üksteise läheduses. Leiti, et nii koosseisu, aja ja kulude mõttes on otstarbekam kõik sortimistööd koondada ühte punkti, nimelt posti saabumise kohale kõige lähemasse, s. o. vaksali juures asuvasse postkontorisse. Peab ju vastavalt elu ja liiklemise arengule kohanduma ka postiasutiste võrk ja asutiste eneste asukoht. See on nii põhimõtteliselt, olgugi et igas linnas on oma olude kohased erinevused.

Need eeltoodud mõtted võiksid olla meilgi rakendatavad kahe linna — Tallinna ja Tartu suhtes, kes omavad suuremat posti. Mõlemates on vaksali-postkontorid, millede ruumid vajavad töö- ja ajakohast avardamist, mõlemate linnakontorid on üle elanud mitmeid ümberehitusi, kuid ruumikamaks pole nad muutunud.

Praegusaja valitsused, nii parlamentlikudes kui ka parteidiktatuuri riikides, seades oma ülesandeks mitte ühe rahvakihi, vaid rahva kui terviku eest hoolitsemise, rajades nii oma võimu hulkade poolehoiule, ei ehita enam paleesid valitsejatele ega uhkeid pangamaju võib olla tihtigi tühja rahakoti demonstreerimiseks, vaid ehitusprogrammis langeb peaarõhk hoonetele, mida tarvitavad laiad rahvahulgad, nagu vaksalid, postkontorid, muuseumid, spordihooned jne. Seda ehitussuunda võime märgata meilgi. Lähtudes sellest seisukohast paistab ajaküsimusena uute ajakohaste postimajade ehitamine Tallinnas ja Tartus. Et need suured, kallid ehitised mitte üks-

de kommete maksvusele pääsemist, siis annab see lahendada teisiti, riigile kulusid tekitamata. Selleks on vaja autoriteetselt poolt ainult algatust, mida jääme ootama.

Endu Päit.

nes meile, vaid ka järgnevatele põlvedele luuakse, siis tuleb nende ehitamisel arvestada tulevikku, tema tõenäolist posti suurenemist ja liiklemise muutusi.

Igal asulal, igal linnal on kalduvus kasvamiseks pealiiklemissoone ümber. Kui vaadelda Tallinna ja Tartut nende juurdekasvu suuna suhtes, siis näeme, et peamine juurdekasv toimub raudtee ümbruskonnas. Liiklemise intensiivsuse ja transpordi hõlpuse tõttu tekivad seal rõõbiti kesklinnaga ärilised ja tööstuslikud ettevõtted või, kus selleks vastavad eeldused olemas, hakkab ärielu kesklinnast nihkuma vaksali poole. Huvitusest ei ole Tallinna ja Tartu vaksali-postkontorite tegevuse kasv. Võrreldagu ainult nende asutiste koosseisu nende algaastail ja praegu, siis näeme, et need asutised on kõige intensiivsemat tegevuse juurdekasvu näidanud. Nii on Tartu-Vaksali postkontori koosseis suurenenud 1929.—37. a. umbes 300% võrra. Veel mõned aastad tagasi oli meil traditsioonina säilinud posti vahetamine postirongidega, s. o. post saadi ja saadeti ainult kord päevas ühes suunas. See liiga harv posti vahetus põhjustas juba keisriaegsel Venemaal nurinat, sest postivalitsus ei kasutanud posti liiklemiseks teisi ronge peale postirongi. Nii juba 1899. a. Lõuna-Vene mäetöösturite XXIV kongress, kes postiasjanduse uurimiseks moodustas erilise komisjoni, andis üle postipeavalitsuse ülemale pikema märgukirja, milles leidis ka punkt, et posti liiklemiseks tuleks ära kasutada kõiki kiir-, reisijatekui ka segaronge, kuna posti aeglane liiklemine on takistavaks teguriks edenevale kaubandusele ja tööstusele. Nii näeme, et mõte kasutada kirjaposti edasisaatmiseks kõiki regulaarselt liikuvaid liiklemisvahendeid on õieti vana. Kuigi Vene postivalitsus seda ei suutnud läbi viia, on Lääne-Euroopas posti edasisaatmine ka teiste rongidega peale postirongide juba ammu tarvitusel. Kahtlemata kasutab meie postivalitsus kõiki korrespondentsi edasisaatmise võimalusi, mis suunas senini on ka tegutsetud. Sellele võiks ju tuua vastuväitena, et mittepostirongidega ja sagedasti vahetatav post on liig väike, et tuleb kallis rakendada tööle inimesi mõne saadetise pärast, s. o. et ei ole tasuv. Vastus oleks, et posti edasisaatmise kiirus ja hõlpsus soodustab ka korresp. kasvu ja teiseks postil on ka muid ülesandeid peale fis-

kuse huvide. Uue postiliini avamisel on ta korresp. tõesti tihti väike, kuid see suureneb järjekindlalt ja mõne aasta pärast on ta koormatus küllaldane. Linna-postkontorid saadavad osa oma kinnindatud posti vaksalipostkontorisse ümbersortimiseks ja edasi sihitamiseks. Nii saadab Tartu suure hulga oma raudteedele lähetatavatest postkottidest vaksalipostkontorisse ümbersortimiseks.

Tahtmatult tekib küsimus, kas mitte ühes ja samas linnas nii mineva kui ka saabuva posti osa korresp. sortimisel ei töötata paralleelselt kaks koosseisu — üks linnakontoris, teine vaksalikontoris. Kas ei oleks võimalik suunata kõik korrespondents vaksalisse ja sinna luua sortimiskeskus? See võimaldaks ratsionaalsemalt ära kasutada koosseisu. Järelikult ka kirjakandjate väljumiskohaks ei oleks enam linna- ehk peapostkontor, vaid sortimis- ehk vaksali-postkontor. Kirjakandjate korrespondentsiga hilisem pärale jõudmine kesklinna ja sealt kaugematesse linnaosadesse on ainult näiline, sest sellest tuleb maha arvata ajakulu postiveole vaksalist linnakontorisse ja sealne posti mahalaadimise aeg. Kui mitte varem, siis ka mitte hiljem ei saa kesklinn oma korresp. kätte, kuna aga vaksali ümbruskonna linnaosad oma korresp. varem kätte saavad, võrreldes praegusega, aja võrra, mis postiveole vaksalist kontoris plus aeg kirjakandja käiguks kontorist vaksalini. Tallinna suhtes see ajavahemik üldiselt nii või teisiti ei oleks kuigi tunduv, sest peapostkontor ei ole vaksalist kaugel.

Posti liiklemise koondamisega vaksalisse saab loomulikult ka maatrakti postide vahetuskohaks vaksalipostkontor. See ei oleks tingitud ainult süsteemist, vaid ka otstarbekusest.

Kuna vaksalipostkontorid on ühtlasi ka nende ümber asuvate linnaosade teenistuses, siis nende operatsioonid ei tarvitseks piirduda ainult vastuvõtuga, sama hästi võivad nad toimetada ka iga liiki postisaadetiste väljastamisi. Mispärast näit. Pelgulinna elanik oma korresp. võib ära anda vaksalis, kuna järele peab minema peapostkontorisse?

Toodud mõtetele võib vastuväiteid tuua, kuid need ei oleks niivõrra põhimõttelised, kui puht-postitehnilised, mis tahte korral ületatavad.

Kokku võttes leiame, et posti liiklemise ülekandmise poolt vaksalitesse räägivad järgmised asjaolud:

1) linnade juurdekasv on peamiselt suunatud raudtee ümbruskonda ja vaksalid on juba linna sisse kasvanud.

2) Postiveoks kõikide regulaarselt liikuvate sõidurongide ärakasutamise-ga muutub postivedu vaksali ja linna-postkontori vahel tülitavalt sagedaseks, tarvitades selleks asjatut raha- ja aja-kulu.

3) Kõrvaldatakse kahe rööbiti koosseisu töötamine ühe ja sama korresp. sortimisel.

4) Kirjade jaosk. isiklikku koosseisu on võimalik otstarbekamalt kasutada, mille-ga saavutatakse kokkuhoidu.

5) Posti liiklemise korraldus oma süs-teemilt võtab ühtlasema ja keskendatu-ma ilme.

Nii näeme, et elu ja liiklemise muutus-test tingituna kirjade jaoskonna õige koht oleks vaksalis.

TELEGRAAF * TELEFON * RAADIO

Jooni telegraafi, telefoni, raadio ajaloolisest arengust

A. MERILAI

13

Kõrgesageduse masinjaamad.

Peagu üheaegselt kaargeneraatoriga alustas oma arengut kustumatute elektromagnetiliste lainete tekitajana ka kõrgesageduse masingeneraator. Töödega selles suunas alustas N. Tesla juba 1891. aastal. R. Fessenden arendas 1905. a. asja edasi ja 1906. a. ehitaski E. Alexander Am.-Ühendriikides esimese kõrgesageduse masingeneraatori. Et aga masinast otseselt saadud sagedused ei olnud küllalt kõrged, siis konstrueeris R. Goldschmidt 1907. a. erilise masingeneraatori tüübi, mispeale algas intensiivne masinjaamade ehitus.

Huvitav on jälgida raadiotelegraafijaa-made aparatuuri arengut, olenevalt saatja konstruktsiooni muutustest. Kujukaks näiteks on siin tuntud Saksa suursaatja Nauen'i areng. 1906. a. ehitati Nauenis väikesevõimeline sädejaam. 1909. a. tõsteti sädejaama võimsust 30 kw peale ja püstitati antennimast kõrgusega 100 m. 1911. a. tõstetakse masti kõrgus 200 m peale ja saatja võimsust suurendatakse 100 kilovatile. Sel ajal olid ühtlasi Nauenis tarvilusel kaarsaatjad, kuid varsti nad siiski kadusid sealt. 1912. a. seatakse üles masingeneraator võimsusega 120 kw. 1913. a. püstitatakse terve rida antennimaste mitmesuguses kõrguses kuni 260 meetrini ja saatejaama võimsus viiakse 200 kw peale. 1917. a. Nauenis seatakse üles 400 kw kõrgesageduse masingeneraator. Sellest peale võib märgata arengus teatud seisakut selle hetkeni, mil ilmusid tegevusse lühilained. Roh-

kearvulisi maste hakatakse maha võtma, sest nagu mujalgi, teostavad ka siin lühilained täieliku revolutsiooni jaama konstruktsioonis, muutes muuseumi väljapanekuteks veel võrdlemisi uued ning töötamiskõlvulised aparaadid.

Vast ei ole päris huvituseta rööbiti eeltooduga paari reaga puudutada raadiotelegraafi arengut ka pindalalt suures maailmariigis Venes, kelle valitsuse alla ju meie tol ajal kuulusime.

Venemaal peale Popov'i ehtasid raadiojaamu Siemens & Halske (Telefunken), Ericsson ja 1908. a. alates Marconi selts kõige intensiivsemalt: Alles 1912. a. la-seb Vene mereametkond välja esimesed omatehtud saatjad. Kuid sõjaväe peavarustajaks raadiojaamadega jäävad ikkagi välisfirmad, eesotsas Marconi seltsiga ja Telefunkeniga. Maailmasõja päevil ehitatakse Petrogradis 100 kw võimsusega saatja sidepidamiseks inglise- ja prantsuse väejuhatustega. Veidi hiljem ehitatakse sama võimas jaam ka Moskvas. 1916. a. alustatakse võimsa 300 kw Kauge-Ida raadiojaama ehitamist Vladivos-tokis.

Kui seada need kuivad andmed kõrvuti eeltoodud raadiotelegraafi arenguga mujal, siis ilmneb Venemaa tunduv mahajäämine teistest riikidest. Inglased, ameeriklased, sakslased omasid rahuldavaid saatjaid keskmise võimsusega juba 1909. a. Venes aga nad ilmusid vaid 1913. a. ja ainult sõjalaevastikus. Fessenden ehtas kõrgesageduse masina 1905. a., Venes aga saadakse sellega hakkama

vaid 1912. a. Suure võimsusega kaarsaatjad ehitatakse Lääne-Euroopas ja asumaades juba 1912. aastast, Venes — csmakordselt 1916. a. Suurim vahe arengu ajas on aga elektron-lampsaatjate ehituses, millistest jutt aga allpool.

Elektronlamp-raadiojaamad.

Suurim revolutsioon paremusele, ühtlasi ka arengu järsk tõus sündis raadiotehnikas siis, kui võeti tarvitusele elektronlambid. Sest ka tolleaegse raadiotehnika viimasel sõnal — kõrgesageduse masingeneraatoril — oli muu hulgas suurimaks puuduseks see asjaolu, et generaatori poolt tekitatud kustumatute lainete ühtlus olenes kogu aeg täiesti masina ankru tiirude arvu stabiilsusest. Väiksempi kiiruse muudatus kutsus otsekohe ka esile laine sageduse muutuse.

Kõneledes elektronlampidest ei saa eelkõige paari sõnaga puudutamata jätta elektronteooriat.

Nagu meile teada, koosneb iga aine molekulidest, s. o. aine pisimatest osadest. Omakorda iga aine koosneb algainetest (elementidest), mille väiksemaks osaks on aatom. Aatomi läbimõõt arvatakse olevat 0,00000001 sm. Senituntud algaaineid on arvult 92.

Uusima teooria ning õpetuse järgi on aga ka aatom purustatav osadeks. Selle uue aatomiteooria järgi, mis püstitatud 1911. a. inglise füüsiku Ernest Rutherford lord of Nelson'i (*1871. a.) poolt, koosneb aatom negatiivsest ja positiivsest elektri algaengust (1919. a. õnnestuski E. Rutherford'il tegelik aatomi purustamine). Negatiivse elektri algosaks on elektron (nimetus G. J. Stoney järgi), mille mass on $\frac{1}{1839}$ osa vesiniku aatomi massist. Positiivse elektri algosaks on proton, mille mass on ühe elektroni võrra vähem vesiniku aatomi massist. Neutraalses aatomis on elektronide arv võrdne protonide arvuga. Kuid aatomid võivad omast normaalsest koosseisust kaotada või siis juurde tõmmata vabu elektrone. Niipea kui arvuline tasakaal elektronide ja protonide vahel mingil põhjusel on rikutud, muutub aatom elektriseerituks või ioniseerituks, kusjuures seesugust tasakaalustamata aatomit nimetatakse ioon'iks. Ioniseerimist võib näiteks põhjustada elektronide ja protonide omavaheline kokkupõrge.

Uusima mateeriateooria järgi sisaldab metall näiteks hulga vabu elektrone, mis

moodustavad aine neutraalse elektrilaengu. On tähele pandud, et elektronid hakkavad liikuma igas elektrit juhtivas kehas elektromotoorse jõu mõjul ja tekitavad juhtmes elektrivoolu.

Tuntud leidur Thomas A. Edison avastas 1883. a. juhuslikult nähte, et elektrilaeng on võimeline vabanema mateerist ja liikuma ainetühjas ruumis. Edison tol ajal ei osanud hinnata seda leiutist, kuid see nähe panigi aluse elektronlambile. Elektronlambi ideega tegelesid juba Flemming, Wehnelt ja Lieben, kuid tegelikult konstrueeris esimesena elektronlambi 1907. a. Lee de Forest.

Elektronlambi oluline osa koosneb võimalikult täieliku vaakuumiga (õhutühjus) klaaskestast, millesse on suletud kaks või enam üksteisest isoleeritud elektroodi. Ühte neist, mida nimetatakse katoodiks, kuumendatakse küttepatarei abil kõrge temperatuurini. Metall kuumendamisel kuni 2000°C saavutavad metalli alalises liikumises olevad molekulid ja nende vaheruumes hõljuvad elektronid lõpuks nii suure liikumiskiiruse (mõni tuhat km/-sek.), et elektronid hakkavad metallist paiskuma ümbritsevasse ruumi. Juhul, kui kuumendatud metalli ümbritseb õhk, siis takistavad õhumolekulid väljapaisatud elektronide liikumist, sest elektronid, põrgates kokku molekulidega, purustavad neid, sellega vabastades neis sisalduvaid elektrone ja tekitades positiivseid ioone. Ioonid aga omakorda jällegi tõkestavad elektronide liikumist ruumis.

Kõige selle pahe kõrvaldamiseks paigutatakse kuumendatud metallelektrood (katood) täielikku tühjusesse. Sel juhul jäävad väljapaisatud elektronid pilvekesena hõljuma katoodi lähedusse, moodustades sel kombel mateerist vabastatud ruumilaengu. Kui meie nüüd asetame samasse klaaskesta veel teise elektroodi (anood), varustades seda säärase elektrilaenguga (anoodvool), mis elektrone külge tõmbab, siis lendavad katoodi ümbritsevad elektronid määratu kiirusega vastu anoodi, andes viimasele üle endis sisalduva energia, millest suur osa muutub soojuseks ja tõstab anoodi temperatuuri. Sel teel saadakse suletud vooluring, mis koosneb: küttepatarei, katood, tühjuses liikuv ainevaba elektronide vool, anood, anoodpatarei. Seejuures katood on ühendatud patarei negatiivse poolusega, anood aga — positiivse poolusega.

Katoodi ja anoodi vahele paigutatakse kolmas elektrood, nn. võre. Võrepinge väikeste muudatustega on võimalik mõjustada väga suures piirides anoodvoolu, seega üldse voolutugevust elektronlambi vooluahelais. Seega elektronlamp omab eespool mainitud relee omadusi. Seejuures positiivne potentsiaal võrel soodustab elektronide liikumist anoodi poole ja võib suurendada elektronide voolutugevust küllastuspiirini, kuna negatiivse potentsiaaliga võrel saab tagasi tõrjuda elektrone kuni voolu täiliku sulgemiseni.

Elektronlampe tarvitatakse nii raadio saate- kui ka vastuvõtjamaades. Saatejamaades kasutatakse elektronlampi võnkeahela toitmiseks, s. o. kõrgesagedusvoolu generaatorina. Suure võimsusega saatelampides, kus anoodpinge tõuseb 12.000 voldini ja elektronide voolu võimsus 150 kilowatini tekitab raskusi anoodi jahutamine, mille temperatuur tõuseb võimsa elektronide voolu all kiiremini, kui teostub soojuse kiirgumine anoodilt. Seepärast jahutatakse anoodi voolava veega.

Vastuvõtjates tarvitakse elektronlampe kaheks otstarbeks: 1. kõrgesagedusvoolude detekteerimiseks (audionlamp) ja 2. vastuvõetavate nõrkade vooluimpulsside võimendamiseks (võimendusaste).

Detekteerima, nagu meie teame, tähendab raadiovastuvõtja poolt vastuvõetud kõrgesageduse elektromagnetiliste lainete demoduleerimist, s. o. inimekõrvalde kuuldavaks tegemist. Nagu meie eespool nägime, tarviti raadiotehnika algaastail selleks Branly kohererit, hiljem kasutati elektrolüüt-, termo- ja kristalldetektorid. Nende kontakt-detektorite suurimaks puuduseks on nende haiglane tundlikkus atmosfääriliste mõjutuste vastu. Need mõjutused n. ü. suretavad kontakti, muutes seega detektori „kurdiks“. Peale selle tuli vastuvõetud nõrkade voolude võimendamiseks tarvitada erilisi releeid, mis omakorda töötamisstabiilsust vähendasid. Hästi aga täidab need mõlemad ülesanded — detekteerimine ja võimendamine — elektronlamp tema viimistletud konstruktsioonis.

Ehkki elektronlambiga tehti katseid juba Lee de Foresti poolt 1902. aastast peale, siiski nad kuni 1912. aastani eriliselt suurt levikut ei saanud põhjusel, et ioniseerimise peale olid väga suured kaod, mis oli tingitud madalast tühjusest

lambis. 1913. a. ameeriklane Langmuir, kasutades tol ajal kõige viimistletumaid elavhõbevedelõhu pumpasid, saavutas õhuhõreduse 0,00001 mm elavhõbeda sammast (L. de Forestil oli vaid 0,007 mm). See viis elektronlambid juba kõikidesse raadiojaamadesse.

Peab märkima, et 1913. aasta oli üldse õnnelik raadiotehnikale. Sest samal aastal tegi saksa insener A. Meissner leiutise, et elektronlampi võib tööle rakendada ka kustumatute lainete tekitajana, s. o. kõrgesagedusvoolu generaatorina. Selleks on vaja lambi võret vaid toita vahelduvvooluga. Kui selle ahel sidestada induktiivselt antenni võnkeahelaga, siis antennis tekivad elektrilised lainetamisid. Et lambi anoodahelas saada tugevat kõrgesagedusvoolu, selleks tuleb võret laadida hoopis nõrgema vooluga.

1913. a. peale algas elektronlambi võimas areng ning võidukäik raadiotehnikas ja praegusel ajal ei ole 100 kw. võimsusega raadiolamp enam uudsuseks. Elektronlamp on muutunud absoluutselt asendamatuks osaks nii igas raadiosaatejaamas, kui ka vastuvõtjas.

Raadiotelefoni areng.

Lihtsaim raadiotelefoni skeem seisneb selles, kui raadiosaatja antenniahelasse lülida mikrofoni. Kõnelemisel tekitatud õhuvõnkumised mõjustavad mikrofoni elektrilist takistust, see omakorda tekitab muudatusi antenni kiirgamise laine amplituudis. Sarnaselt saadatud helilained võtab vastu vastuvõtjasse lülitatud telefon.

Juba 1909. a. läks teadlasel Vanny'l korda Poulsen'i kaarsaatja ja erilise hüdraulilise mikrofoni (mis kannatas välja 10—12 amperit voolutugevust) abil luua raadio telefonilist sidet Rooma ja Tripolise vahel 1000 km kaugusel.

Elektronlambi leiutamiseega arenes ka raadiotelefon jõudsalt just sel põhjusel, et elektronlambi poolt tekitatud elektromagnetilised lained kannavad püsivat iseloomu. 1915. a. tehti katsed 7800 km kaugusele Arlington'ist Ameerika Ühendriikidest kõnelda raadiotelefonil Havai saarele, mis ka enam-vähem õnnestus. Samuti loodi raadiotelefoniline side Pariisi ja New-Yorgi vahel 6000 km kaugusel.

(Järgneb.)

Postiuudiseid välismaalt

SUUR BRITANNIA.

Propageeritakse kirjade varem postile andmist.

Postivalitsus püüab mõjutada postitarvitajaid, et need oma kirjad varem postile annaksid. Praeguse korra juures saadetakse 22 miljonist kirjasaadetisest vähemalt 10 miljonit kella 16 ja 20 vahel, kuhjates postitöö seks lühikeseks ajaks ebanormaalselt suureks. Nüüd püütakse eeskätt ärimehi mõjutada, et nad oma kirjad, nii palju kui see võimalik, hiljemalt lõunaks postile annaksid. Endised katsed sel alal jäid tagajärjetuiks. Ainult 1932. aastal Londonis ja mõnes provintsilinnas läbiviidud uuendus, mis võimaldab peale kella 16.30 postile antud trükitööde eraldamist varem toodust, vähendas teatud määral ametnike ülekoormatust. Selle uue korra juure jäetakse kõik trükitööd, mis antud postile peale kella 16.30, teiseks päevaks. Soovib aga saatja kiiremat edasitoimetamist, peab ta saatekulu poole rohkem maksma. Saadetiste varem postile andmine poleks mitte ainult valitsusele kasuks, vaid kergendaks ka personaali tööd pealelõunatundidel.

Uus sortimismasin. Jaanuaris võeti Mount Pleasant'is postkontoris prooviks tarvitusele uus sortimis-masin, mis automaatselt eraldab pakke kirjadest.

Peegli mõju telefonitarvitajale.

Londonis võeti uued telefonikapid tarvitusele. Postivalitsus näitas selle juures äärmist galantsust, paigutades uutesse kappidesse peale tuha-tooside, kõiksugu raamatute (abonentide nimekirjad ja kataloogid) sirmihoidja jne. ka lihvitud klaasiga peegli. Võib arvata, missugune osa publikust sellise sisseseade üle eriti rõõmustas: naised muidugi, väljendades oma täit rahulolemist. Mehed aga kehtisid õlgu sellise „õigelt teelt“ kõrvale kaldumise pärast, sest juba ilma peeglitä oleval nende kannatus raskele proovile pandud, kui telefonikapi ees tuleb naiskõneleja kõne lõppu oodata. Kui nüüd veel peegel juurde arvata, ei saa enam kapi vabanemist arvestada. Inglise postivalitsus omab aga häid kogemusi selle uue kappide sisustamise mooduse suhtes, nii et peegel arvatavasti igaveseks jääb kõnekappide inventariks. Esijoones räägitakse nüüd sagedamini kappidest ja posti sissetulekud sellest on suurenenud. Postivalitsus ei vaidle sugugi selle vastu, et telefoneeriv naissugu nüüd veel kauem kõnekappides viibib kui varemalt, kuid see osutub mitmeti kasulikuks. Kuna varem 80% kõikidest kõnekappide külastajaist kõ-

nelemise ajal oma pliiatseid ohtrasti tarvitas ja groteske seintele joonistas, juhib nüüd peegel kapis viibija tähelepanu ta näole ja väljanägemisele. Diskreetsete tähelepanekute varal on kindlaks tehtud, et kõnelejad nüüd kõnelemise ajal endile peeglis grimasse teevad, oma nahka, hambaid, keelt ja vinne näos vaatlevad... Ja nende hulgas, kes oma nägu nagu uut maastikku peeglis uurivad, olevat väga suur protsent mehigi.

Ameeriklase „ameerikalik“ konverents.

Hiljuti peeti Honolulu'st Kaliforniasse telefonikõne, mis isegi seal äratas tähelepanu. Üks ameeriklane soovis pidada nimelt mingit konverentsi ja tellis selleks ühenduse kuuteistkümmene Kalifornia abonendiga korraga. Ühendused anti täpselt soovitud kellaajal ja ettevõtlik ameeriklane sai oma kuuteistkümmene sõbra ja sugulasega konverentsi ära pidada. Pärast avaldas ta aiskirjanikele, et konverents läinud nii hästi korda, nagu oleks kõik osavõtjad tema majas ümber laua istunud.

Vandumisoskus tõi kõrgenduse.

Mõni aeg tagasi määrati S. Britannias posti-veo osakonnas kõrgemale teenistuskohale kirjajandja, jättes kõrvale samale kohale kandideerinud sorteerija-ametniku. Kui viimane põhjuse järele päris, miks temast on mööda mindud, vastati talle, et uuel kohal on palju tegemist posti raskeveojuhtidega, mis pärast kirjajandja vandumis-oskus mööduandvaks osutunud.

Liikmete arv postlaste organisatsioonis suureneb.

1936. aasta lõpuks oli „Union of Post Office Workers“ liikmete arv 113.851, kuna 1935. aastal oli liikmeid 108.701. Seega juurdekasv 5.150 liiget.

Tööalade järele jagunevad liikmed:

Kirjakandjaid	50.232
Abi-kirjakandjaid	6.526
Telegrammikandjaid	6.168
Telefonipreiliseid	11.521
Sorteerijaid ja telegraliste	14.515 (mehed) 4.449 (naised)
Puhastajaid	2.395
Kandjaid	2.153

Ainult meesametnikud teostavad üövalvet.

Postivalitsuse hiljutise korraldusega teostavad üövalvet telefoni alal ainult meesametnikud, kuna naisametnikud teenindavad keskjaama päeval ja õhtupoolikul. Selleks suurendati täiel määral tööl olevate mees-telefoniametnike arvu, vähendades sama võrra mitte täiel määral töötavate ametnike arvu.

Õhupostiühendus Ameerikaga.

Ameerikas peetud kongressil otsustati Ameerika ja Briti ühingute poolt ühiselt ellukutsutud üleatlantide posti-õhuühendust alata novembrikuus. Kummagi seltsi poolt teostatakse üks sõit nädalas. Ühendus Lõuna-Aafrikaga algab suvel ja Indiaga enne aasta lõppu.

Inglismaa piirides kaotatakse õhupostilt lisatariif. Praegu toimetatakse sisemaal posti edasi kolmel pea-õhuühendusel.

Tähelepanu!

**Kutseühingu Tallinna osakonna
asjade-loterii pileteid
on veel piiratud arvul saada. Rutake
ostmisega! Väärtuslikud võidud!**

Loosimine 4. mail.

Piletid saadaval Tallinna os. ja laulukoori
juh.-liikmeilt.

Posti-,agendid".

Postivalitsus palkas prooviks pastiagendid tööle. Nende ülesanne seisneb peamiselt äride külastamises, et viimaste soovide posti suhtes kindlaks teha ja neile vajalist nõu anda. Agendid annavad ka vajaduse korral tarvilikke seletusi ja toimetavad tähtsamate kaebuste puhul juurd-lusi.

Telegrammid Valentiniapäevaks.

Vanasti oli Inglismaal kombeks, et noormehed ja naised 14. veebruaril — Valentiniapäeval — üksteisele südamlikke tervitusi kirja või kaar-diga saatsid. See komme hakkas pikapeale ka-duma. Mineval aastal tuli postivalitsus mõt-tele anda seks päevaks välja erilised tervituste-grammiblanketid. Rahvale meeldis see väga ja Londoni peatelegraafikontorist üksi saadeti 2000 tervitustelegrammi.

Sel aastal kordas postivalitsus katset sama edukalt uute blankettidega.

Postiteenijate protest omavalitsuste vallandamise vastu.

Hiljuti vallandati mitmed dokitöölised lihtsa põhjendusega, et nende edasitöötamine polla soovitav. Kuigi oli kahtlasi tõendusi sabotaaži ja äs-situste kohta, ei süüdistatud siiski töölisi milleski, võttes neilt nii endakaitse võimaluse.

Union of Post Office Workers'i täideviiv toim-kond esitas sellise käitumise puhul minister-presidendile protesti, vihjates asjaolule, et kõigil distsiplinaarjuhtudel peab kinni peetama põhi-seadusest ja süüdistatavaid riigiteenijaid süüdis-tusest informeeritama, et nad ennast kaitsta saaksid.

HOLLAND.

Hollandis paraneb olukord p.-t.-t. sissetule-kute suhtes järjekindlalt iga aastaga. 1937. a. arvestatakse 8½ miljonit guldenit puhaskasu, vaatamata sellele, et tariife mitmeti alandati ja veelgi alandada kavatakse. Niisugused tarii-fide vähendamised on loomulikult teretulnud, samuti võib rõõmustada miljoneisse ulatava pu-haskasu üle, kuid samal ajal tunduvad drastili-sena „tarvilikud“ palgakärpimised, mis 1934.—1936. aastail ette võeti. Lisaks 15—21% palga-kärpimisele on teenijate olukord veel teistest küljest väga halb: personaali suuremale osale on teenistujärgus edasijõudmine muutunud pea-aegu võimatuks või äärmiselt piiratuks. See on tingitud ametnike arvu järjekindlast vähen-damisest eelmisel aastail. Mitusada ametnikku, kes juba aastate eest õiendasid vastavad eksamid kõrgema järgu saamiseks, ootavad, kas ja millal nende vaev tasumist leiab. Sajad abi-kirjakand-jad ootavad täieõiguslikuks teenijajaks saamist.

INDIA.

Postivalitsuse teateid.

1936. a. oli sissetulekuid 114.800.000 ruupiat ja väljaminekuid 106.800.000 ruupiat.

Kirju toimetati edasi 179.514.000.

Posti lennuühendus Inglismaa ja India vahel on praegu ettevalmistusel. See toimuks 5 korda nädalas. Esmajärguline post saadetakse hari-liku tariifiga, kuid ainult kuni 1½ untsini 1 untsi asemel (1 unts = 28,35 gr).

Aasta jooksul oli 21 kallaletungi posti edasi-toimetajaile, kusjuures üks postiteenija surma ja mitmed haavata said.

ŠVEITS.

Postiametkonna koosseis.

1936. aasta lõpul oli Sveitsi p.-t.-t.-valitsusel 20.700 teenijat. Sama aasta jooksul vähenes ametkonna koosseis rohkem kui 300 teenija võrra.

Ratsionaliseerimise tulemusi.

P.-t.-t.-valitsuse poolt väljaantud postileht tea-tab ametkonnas läbiviidava ratsionaliseerimise tulemusist järgmist (saadetiste üldarv ja perso-naali üldarv):

1920. a.	876.400.000	16.873
1925. a.	977.700.000	15.492
1930. a.	1.206.500.000	16.350
1935. a.	1.295.094.000	16.086

Saadetiste juurdekasv on suurenenud 1920. a. saadik 48%, kuna personaali arv 4,7% võrra vähenes. Suutelisuse paranemine tööjõu kohta 1922—1935. a. on, võrreldes ennesõjaajaga, um-bes 310%. Üksikuist töösakondadest on ise-äranis suure töö juurdekasvuga postitšekkide ja žiiruosakonnad. Nii tõusis tööhulka postitšekkide osakonnas 1920—1936. a. 202%; selles osakon-nas töötavate ametnikkude arv aga ainult 78,7%.

Enne Maaailmasõda kanti post suuremais lin-nades 5—6 korda, keskmistes kohtades 3—4 korda ja paljudes küldes 2—3 korda laiali. 1922. aastast alates kantakse posti laiali: lin-nades, kus üle 5000 elaniku — 3 korda, samuti mõnes väiksemas kohas, tingitud erilistest olu-korrast. Kohtades, kus rohkem kui 1500 ela-nikku ja veidi kaubandust ja tööstusi — 2 korda, ning teistes kohtades ja küldes — 1 kord. Kau-gemad kohad saavad posti olukorra kohaselt 2—4 korda nädalas. Pakke ja raha toimetatakse kätte suuremais linnades 2 korda, maal 1—2 korda päevas.

Eestist Läti postiajakirjas.

Läti p.-t.-t.-teenijate kutseajakirjas „P. T. Dzive“ märtsikuu nr. on ka Eesti üle ilmunud 2 tea-det. Need on: Tallinna pk. ülema hr. Ruubeli kohta poole-leheküljeline artikkel pildiga tema 60 a. juubeli puhul ja teiseks väike Caritas p.-markide kirjeldus. Selle juures on toodud ka 10- ja 15-sendilise Car. p.-margi pildid.

Läti postihoiukassa ja jooksvate arvete büroo 1936. a.

Läti p.-hoiukassa sooritas möödunud aastal 4.433.729 operatsiooni 1.115.314.595 lati väärtu-ses. Hoiuseid oli kassal kokku 123.559 isikult, asutiselt ja ettevõttelt. Hoiuste omanikud olid protsendiliselt:

	%
Põllumehed	20,5
Riigi- ja omavalitsuse asutised	12,4
Tööstused	11,9
Kaubandus	9,5
Kodumajandus	10,5
Lihttöölised	7,1
Õpilased ja üliõpilased	6,1
Muid alla 5 %.	

Peaaegu pool hoiustest — 59.517 latti (48,17%) koosnes väikestest summadest 1—50 latini. Suu-remate summade omanike arv oli:

Latti	Hoiuste omanikke	%
50— 100	9103	7,37
100— 500	29783	24,10
500— 1000	11294	9,14
1000— 5000	12337	9,99
5000—10.000	1070	0,86
Üle 10.000	455	0,37

Need arvud näitavad, et hoiule andjate enamik on kehvematest rahvakihtidest. Hoiu %, mis enne oli 4, alandati möödunud aastal 3½ peale, kuid sellest hoolimata raha hoiule toojate arv kasvas 31,9%

Esp. servo.

Rahvusvahelised korteriüürid.

On teada, et suur osa palgaliste rahast läheb korteriüüri tasumiseks. Huvitav on vaadelda, kui kõrged üürid erimaades on. Selleks on asjast huvitatud statistik korterid jaotanud kolme ossa. A) korterid vannitoaga, veevärgiga (ainult külm vesi) ja W. C.-ga; B) korterid veevärgiga, W. C.-ga, aga vannita; C) korterid, kus puudub omaette W. C. ja omaette veevärk.

Enamik võrdluseks võetud kortereist kuulub B) all figureerivate liiki, s. o. oma W. C.-ga ja oma veevärgiga, kuid omaette vannitoata. Selline korter maksab (kuldfrankides arvestatult) vastavalt kolme- ja neljatoaline:

Marseilleis	fr. 19.—	fr. 23.—
Birminghamis	" 25.—	" 30.—
Manchesteris	" 27.—	" 29.—
Kopenhaagenis	" 29.—	" 39.—
Amsterdamis	" 29.—	" 39.—
Roomas	" 31.—	" 42.—
Mailandis	" 34.—	" 49.—
Londonis	" 42.—	" 49.—
Baselis	" 57.—	" 88.—
Stokholmis	" 60.—	

Kolmetoaline korter vanniga (tüüp A) maksab Inglismaal tsentrumites fr. 32.— kuni fr. 46.—, Baselis aga fr. 77.— ja Stokholmis isegi fr. 100.—. See võrdlus näitab, et kõige kallimad korterid on Rootsis ja Sveitsis, odavamad aga Prantsusmaal ja Inglismaal.

Sveitsis on Baasel üks odavamaid suurlinnu. Võrdluseks: 1935. aastal näit. maksid 3—4 tuba köögi umbes aastas:

Baaselis Sveitsi frankides	1239.—
Zürichis	1435.—
Bernis	1643.—

Neis kortereis elavad enamasti töölised ja ametnikud, kuna neil on raske kaugemal linnaservadel ja eeslinnades elada, kus korterid muidugi odavamad, sest nende mittekorrapärase tööaeg sunnib neid oma tööasutiste lähedal elama.

Pudelipost.

Hiljuti anti Hamburgi meremuseumile pudel seesoleva teatega, mis 7. okt. 1898 oli usaldatud merele Hamburgi barkalt „Seesterilt” selle sõidul Kaplinnast Iquique'sse. Kaugus pudeli merrelaskmise ja leiukoha vahel oli 2400 merepenikoormat või 4525 kilomeetrit, mis on küllalt tähelepanuväärne kaugus. Tähelepanuväärsem on siiski reisu kestvus, mis oli umbes 35 aastat.

On leitud pudeleid, mis lühema ajaga on sooritanud pikemaid reise. Näiteks: 25. sept. 1927 Ameerika aurik „Klingsbury” ohvitser heitis

merre pudeli 25° 32' põhjalaiuse ja 113° 35' läänepikkuse kraadi all. 17 kuu pärast leiti see pudel Filippiinide saarestiku juures. Seda oli kannud põhja ekvaatori vool umbes 13.363 kilomeetrit. Ühe pikema reisu on teinud pudel, mis oli lastud Lõuna-India ookeani 31. mail 1904. See pudel leiti mais 1909 Kap Horni lähedal. Nii oli see reisinud 5-a. kestes 19.000 kilomeetrit.

Ent mitte kõik postipudeleid ei soorita neile antud ülesannet. Paljud neist jäävad kadunuks. Soti mereasjanduse ametnik pani kunagi merre 3.350 pudelit. Kätte saadi neist ainult 560. Samuti ebaõnnestus see toiming ka Monako printsil, kes 1885—1888 pani merre 1675 pudelit merevoolude uurimise otstarbel. Neist saadi kätte ainult 227 pudelit.

Peale teadusemeeste ka meremehed ja mere sõitjad heidavad merre selliseid pudeleid. On olemas niisuguste pudelite erikogusid, mille arv on aukartustäratav. Paljude nende pudelite teated on südantlõhestavad. Mitte harva viimisel hetkel enne põhjavajumist on lastud neid vette, et veel selgi viisil saada teadet oma laeva kurbumängust. Kuid neid kurbi teateid ei või siiski aiati võtta kahtluseta, sest on ju igal ajal inimesi, kes ka tõsiste asjadega nalja teevad, et teisi petta.

TALLINNA PEAPOST- JA TELEGRAAFIKONTORI 50 A. JUUBEL. (1887 1. X 1937)

Täienduseks „Postisarves” nr. 11 (40), 18. XI 1936, lk. 249 avaldatud samanimelisele teatele on arhiivandmetel selgitatud, et 1887. a. praegusse asukohta, Vene tn. 9, mõlemad asutised asusid 1. oktoobril.

Enne seda asus Telegraafijaam (saksa keeles nimetatud „Telegraphenamt” ka „Telegraphenbüro”) Narva mnt. 11 (kus omal ajal asus ka postijaam) ja postkontor (saksa keeles nimetatud „Postcomptoir”) Pikal tn. asuvas Glehn'i majas (nüüd juba ümberehitatud).

Seoses üaltooduga ilmus järgmine venekeelne kuulutus:

„Симъ объявляется, что съ 1. Октября с. г. Ревельское Почтово-Телеграфное Учреждение будетъ помещаться въ домѣ Ревельскаго Коммерческаго банка въ ликвидаціи, на Никольской улицѣ. № 229. Завѣдывающій Учрежденіемъ: Парфеновъ.”

J. B.

TULEVAD LASKEVÕISTLUSED.

Möödunud aastate eeskujul korraldab kutseüh. Tallinna os. ka tänavu ühingu liikmete-kaitseliitlaste vahelised laskevõistlused auhindade peale. Võistlused toimuvad juuni alul. Lähemalt teatakse järgmises „Postisarves”.

Telegrafistid omavahel.

Telegraafi ametnikud õhtul telegrammi üleandmist lõpetades harilikult soovivad vastuvõtjale head ööd. Meie ja välismaiste jaamade vahel toimub see muidugi mõnes suurrahva keeles. Kunagi on aga Taani jaamast üle antud — nagu jutustab üks Tallinna telegraafiametnik — puhtas eesti keeles: Head ööd, kirbul tööd!

Kongressipilte

saab tellida hr. J. Tiksilt postivalitsuses. Hinnad: suurus 6×9 — 15 snt, postkaart — 30 snt. — saatekulu.

MÄLESTUS

Mornilt pillun kirju laiali mõõda lahtreid ja ei jõua oodata, millal nad kord lõpeksid. Ega vist olegi raskemat kui pühapäevahommikune postisortimine. Juhtuks kord ime ja saaksin ministriks, teate, päeva pealt muudaksin selle asja ära.

Möödub preili katseleist ja sosistab — halb kiri postelilt!

Täna, see just puuduski. Nagu pangea külma vett oleks kallanud sulle sooja süngi teki alla. Mõni päev tagasi, teate, sain kontroll-teate, Torma kiri, olge lahked, pv. 7 kimbus. Põrguvägi teda sinna sokutas, aga seal ta oli olnud. Nüüd siis muidugi juhitakse tähelepanu ja hoiatatakse tuleviku eest. See pidada ergutama hoolsamale tööle. Kas, kallid sõbrad, olete saanud kunagi kiita hoolsa töö eest? See ergutaks küll rohkem, sest see hoiatamine tavaliselt on mõjunud just vastuoks — ära võtab hoopis töötaju. Ja näete, siia on veel kirjutatud „ei tunne postisortimist — eksamineerida.“ Aastast-aastasse saab neid siin sorditud, üks läinud vähe viltu ja kohe — ei tunne tööd.

Vihaga haaran uue kimbu ja kukun lennutama mõõda lahtreid.

Siin, näe, korraga, see ju Kopli templijäljend nii imeselt ümbriku nurgal. Kopli! Nagu päike oleks hakanud paistma läbi lae siia umbsesse sortimisruumi. Mul on korraga, kujutlege, nii ime kerge, kui oleksin vesinikku täis.

*

Laud tulvil roogi ning napse. Öhus suitsu ning seintel kalleid maale, ja ümberringi aina kontülle ning harva vähemaid kaasteenijaid. Teisel pool lauda tühi koht. Kes võinuks seal olla? Kas mõni rikutud närvidega keskjaama preili või kaunitar kusagilt kantseleist? Ja miks ei ole ta siis tulnud — kas ei saanud kleiti kätte, jäi lokkija juurde hiljaks? Vaenekene, küllap tal endalgi süda nüüd mures, istub vahest diivani-veel ja kuivatab pisaraid. Aga ehk ei hoolindki tulla, viimasel hetkel veel mõtles ümber. Mõni pikk poisilõikam, ei tea veel kuhu vedas. Eks see piigagi vist ole pikk kui puusaluu ja kanavarbad siblimas silmanurgas.

Aga näe, juba ta tulebki, kaunis kui puhkev karikakar. Elav kui tulesäde, ei hetkekski püsi, aina sikutab naabrit käsivarrest ning teeb tõiseid katseid söömisega teistele järele jõuda. Küllap läinud kõht tühjaks selle kiire tulekuga.

Serveeritakse kana, millest aga keegi ei suuda enesele raasugi hankida. Peetakse kõnesid juubilarile auks, kes maisel matkal jõudnud poolele

teele, kaotamata midagi oma nooruslikkusest. Lastakse elada ja joome tervist.

Kõlab kurb mustlasviis. Tütarlaps vis-a-vis jäänud tõiseks. Esmakordselt me pilgud kohutuvad. Kaunitar. Kahvatus näos kaks tumedat silma kui vääriskivi. Kuid miks nii kurb on nende vaade? Millised igatsused helgivad neist? Milliseid unistusi manab ta silme ette kurb mustlaslugu? Kas on need mälestused, pettumused, lootused? Ma ei suuda pöörata pilku. Mu vastas istub hoopis teine inimene. Kuhu jäänud see vallatlev neiu, kes äsja oli nii uljas ja üle-meelik? — Muusika vaikib. Ümberringi rõõmsalt sumisev rahvas.

Kõneleb juubilar. Täna kiituste ja laitude eest. Räägib luuletajast, kes tahtnud näha, mis maksab maailm. Võib olla, et meiegi siin selleks, et näha, mis maksab maailm? Laulame juubilarile „ta elagu“ ning taas joome tervist.

Ja meie istume teine teisel pool lauda. Kaks võõrast inimlast, keda saatuse kummaline tuju toonud kokku. Ei märkagi ümbrust. Nagu oleksime kahekesi. Küsib — milleks tulite? Ma ei tea. Praegu veel mitte. Kuid sügavas südamesopis hõljub aim.

Tango.

Nii habras ja õrn on ta, kui hoian teda oma käte vahel. Millest ta mõtleb, silmad suletud, huuled veidi avatud. Unistab võib olla, ei, ma ei julge mõelda lõpuni. Kuid niigi on hea. Ta on mu man, hoopis mu ligi ja tangoviis kõlab nii lõpmata sumedalt. Nii tahaksin tantsida temaga lõputa. Tahaksin haarata võimsalt oma sülelusse teda ja suudelda ta silmist need mulle nii mõistamatud igatsused. Kuid see on vaid tants, mis toonud tema mu käte vahele ja ma ei taha seda kasutada. Pean pingutama, et suudaksin teda hoida — õrnalt. Me ei räägi ühtki sõna. Tunnen ta nagu õhetamas oma näo juures. Mul on raske, ma ei suuda end hoida. Viin ta kohale ja eemaldun. Suitsetan närviliselt ja vahin vestibüüli seinale Adamsoni robustset „Noort Kalevipoega“.

Polka. Tore on hüpata. Mu väike võlur naerab sillerdavat naeru. Vallatleme. Mul on hoopis kergem. Lööme klaasid kokku ja joome selle terviseks, mida aimame. Ta on leidnud enese. Hullab, läidab paberossi ja sööb hea isuga.

Prillidega härra, suus veerand sigarit, palub peovõõraid manada näole võluvat naeratust ning rivistuda pildistamiseks. Sagimist ja trügimist. Ma kaotan ta silmist ning olen rahutu. Näe nüüd narri! Püüan ajada naabriga asjalikku juttu kõrgetest normidest ja madalatest pal-

kadest, kuid poolel lausel unustan, millest algasin.

Juba tulebki mu väike ja tirib mind kuulama, orkester on lubanud talle mängida toda ilusat lugu „Mazurkast”. Istume kahekesi, ümberringi seltskond üleemeelikus keskustelus, ja kuulame toda igatsevat viisi. Mu kaunitar on tõsine ning kurbus loorib ta silmi ja see teeb mind rahutuks. Ma ei saa pöörata pilku temalt. Küll ta on ilus. Oleksime nagu ammused tuttavad, kuigi kogu õhtu oleme vaid vahetanud üksikuid sõnu. Tahaksin võtta ta peakese ja suruda oma rinnale, silitada ja kustutada ta hingest, kui see on möödunud ajast, mis teeb kurvaks ta vaate. Või kui see on igatsusest, siis vesta talle armastusest, mis on ilusaim kõikidest juttudest. Ma ei räägikski talle sellest, ta loeks seda ise mu silmist.

Muusika on vaikinud. Aeglaselt pöördub ta minu poole ja sosistab — kas nüüd tead, milleks tulid? Jah, ma tean. Ja tead sinagi, ma ei pruugi sulle seda öelda.

Hõbepäine kontül on istunud klaveri ette ning mängib valssi. Tantsime. Oleme nii õnnelikud. Surun jalgu vastu maad, et rõõmust mitte hüpata. Ma vaevalt julgen hingata, ma vaevalt hoian teda, kuid ta on ometi nii mu ligi.

Aeg on kiiresti kadunud. Külaliste read on jäänud hõredaks.

Seisame üksi. Hoian teda õlgadest. Ta seisab mu vastu, nii ligi, et mu huuled puudutavad ta lauge. Ta õlad tuksuvad. Ta silmad on

poolavatud ja ma näen ta musti silmi virvendamas ripsmete vahel. Pea on kaldunud tagasi. Aiman ta huuli õhkõrnalt vormivat sõna „armastan”. Keegi daam laulab „Kui sa tuled, too mul lilli”, see on nii ilus, kui ta ainult ei laulaks nii kõvasti. Ma olen pingul. Iga kiud minus väriseb. Tunnan ta huuli tuksuvat mu suu man. Ma ei suuda enam. Tean, mu suudlus ütleks talle kõik, millele ei leia sõnu. Ta avab silmad, vaatab mulle otsa oma suuril lapsesilmil, milles peegeldub jahilooma hirm, kes aimab surma. „Kallim, ära tee seda,” sosistab. Tasa libiseb mu käte vahelt, eemaldub, laskudes aeglaselt trepist. Ta ei vaata tagasi.

Näen, kuis ta läheb, nagu alabastervälge, silmad pooleni suletud. Need silmad, milledes igatsus ei kustu iialgi. Läks.

Minust möödub paar. Härri prillides, vest pingul ümber soliidsuse, kõrval printsessina kainen daam kahisevas rohekas taftis. Kuulen härrat lõbusalt ümisevat „Musi ei ole patt, räägin sul sula tõtt.”

Seisan väljas Vabadusplatsil ja näen teda aeglaselt sammuvat mäest üles. Seisan, kuni ta kaob hämarusse ja kustub sammude kaja.

Jah, jääb ainult mälestus...

*

„Noh, noormees, ega's ühe õiendusteate pärast või jätta kogu posti sortimata,” patsutab kontül sõbralikult õlale. Märkan, et seisan kapi ees, käes kiri, millel Kopli templijäljend.

SALME PRANTS

Kevadmüstika

Vulinal voolavad kevadveed
Vallutes jääkirme kaane,
Julgelt ja hoogsalt on sillutat teed
Kevadhaldjate võiduraale.

On looduses ärkamismüstika,
On kõikjal pakitsev pinge —
Kui heliseks kevadmeloodia,
Mis kiindund inimhinge.

Taas päike heldinult sätendab,
Taas pildumas soojust ja valgust;
Kõik elusündi virgutab
Ning uue õitsengu algust.

Ja nukruselume me südamest
Kevadveedki kannavad kaasa —
Uus rada avardub kaugusest,
Eel helgete lootuste aasa.

Jaan Marents 35 a. postiteenistuses

Jaan Marents'il, Tallinna telefonivõrgu ülemal, täitub tänavu 14. mail 35 a. teenistust postiametkonnas.

Juubilar algas teenistust postiametkonnas 14. mail 1902. a. mehaanikuna Kärkla p.-t.-kontoris, kust 1904. a. ümber paigutati Haapsalu p.-t.-kontorisse. Omal palvel ametist vallandatud 30. novembril 1905. a. ja sama aasta 12. detsembril uuesti ametisse astunud endisele ametikohale Haapsalus. Ümber paigutatud Tallinna telefonivõrku 1906. a. Siirdunud Riia telegraafikontorisse 1911. a. Viimastest tulnud Tartu telefonivõrku tehnikuks 1912. a. Siirdunud tagasi Tallinna telefonivõrku 1914. a. Üle viidud Riia p.-t.-ringkonna valitsusse vanemaks tehnikuks 1915. a. Seal siirdunud Riia telegraafikontorisse 1916. a. Viimastest üle viidud Kaluga p.-t.-kontori koosseisu, kuid tegelikule tööle asunud Orelli p.-t.-ringkonna valitsuses 1917. a. Sama aastal määratud Orelli telefonivõrgu juhatajaks. Viimaselt ametikohalt üle tulnud Tallinna p.-t.-kontorisse vanemaks tehnikuks samal 1917. a., kus teenis kuni saksa okupatsioonini 1918. a. Okupatsiooni ajaks siirdunud Venemaale, kust Eestisse naasis 1919. a. Eesti Vabariigis nimetatud 16. juunist 1919. a. vanemaks tehnikuks Tallinna telefonivõrku. Sama aasta 1. juulist nimetatud Tallinna telefonivõrgu ajutiseks juhatajaks. Kinnitatud Tallinna telefonivõrgu ülemaks 14. oktoobril 1922. a. ja viimasel ametikohal teenib juubilar tänaseni.

KIRJAVASTUS:

Remonttööline. Anonüümkirju meie ei avalda. Toimetusi

Evides suurt teenistuslikku staaži, loomulikkumõistust ja tähelepanu instinkti on J. Martens nende oma omaduste tõttu praegu üks tähelepanuväärsemaid ja eeskujulikumaid administraatoreid postiametkonnas. Oma kodanliku julguse, teidlikkuse, siiruse ja erapooletu käitumisega on juubilar pälvinud oma alluvate teenijate tõsise lugupidamise ning kujunenud paljudes asjades eeskujuks teenistuse alal kogu postiametkonna administratsiooni peredele. Palju tervist ja õnne juubilarile postiametkonnas edasitöötamiseks.

Inspektor O. Pull 50-aastane

Postivalitsuse inspektor O. Pull sai 25. märtsil s. a. 50 a. vanaks. Sünnipäeva puhul korraldati 3. aprillil Kunstihoones koosviibimine, millest võttis osa rohke arv üle maa kokkusõitnud administraatoreid.

Juubeleid ja sünnipäevi

25. märtsil Postivalitsuse inspektori Oskar Pull'i 50 a. sünnipäev.
14. aprillil Tallinna peapostkontori van. am. Friedrich Avilo 35 a. teenistusjuubel.
14. aprillil Tallinna peapostkontori van. post. Jüri Aser'i 30 a. teenistusjuubel.
15. aprillil Tallinna peapostkontori van. post. Kustas Aruvee 60 a. sünnipäev.
18. aprillil Tallinna peapostkontori van. post. Juhan Kaevand'i 60 a. sünnipäev.
14. mail Tallinna telefonivõrgu ülemal Jaan Martensi 35. a. teenistusjuubel.
14. mail Petseri postkontori ülemal Alfred Raagi 35 a. teenistusjuubel.
14. mail Valga postkontori ülemal Karl Maurer'i 35 a. teenistusjuubel.
14. mail Tallinna peatelegraafi k. 1. järgu kiir-töötaja Jüri Peters'i 35 a. teenistusjuubel.
14. mail Tallinna peatelegraafi k. 1. järgu kiir-töötaja Juhan Tomson'i 35 a. teenistusjuubel.
25. mail Postivalitsuse kontrolöri Karl Juncker'i 25 a. teenistusjuubel.
30. mail Tallinn-Vaksali postkontori 1-a j. am. Adam Traulini 25 a. teenistusjuubel.

TEENISTUSLIKKE TEATEID

NIMETATAKSE AMETISSE

Lehis, Villem, päevatööline — nooremaks postiljoniks Elva ptk., alates 6 märts. 37.

Rähesoo, Aleksander — van. meh. aj. kt. Tall. telef.-v., 10. märts. 37.

Gaile, Voldemar, päevatööl. — noor. post. Narva-Jõesuu ptk., 12. märts. 37.

Rooman, Priidik, end. am. — noor. post. Kiviõli ptk., 1. märts. 37.

Meriküll, Johannes, end. post. Tall. peapostk. — noor. post. Tall. peapostk., 22. märts. 37.

MÄÄRATAKSE UUE AMETI PEALE

Ümarik, Jaak, 3. j. am. Tapa ptk. — ülema abi aj. kt. Lelle ptk., 5. märts. 37, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Prants, Friedrich, noor. post. Elva ptk. — 4. j. am.-vabat. Irboska-Vaksali ptk., 6. märts. 37, teen. huvides.

Koppel, Hans, ülema abi Lelle ptk. — ülema aj. kt. Kiviõli ptk., 1. märts. 37, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Aren, Heinrich, van. meh. Virumaa t.-t.-v., asukohaga Rakveres — 2. j. jsk. juh. aj. kt. sama võrku, asukohaga Sillamäel, 1. märts. 37, teen. huvides.

PAIGUTATAKSE ÜMBER.

Vilde, Eduard, 4. j. am. Irboska-Vaksali ptk. — Tapa ptk., 11. märts. 37, omal palvel ja kulul.

Treufeldt, Robert, 2. j. jsk. juh. Viljandimaa t.-t.-v., asuk. Viljandis — Harjumaa t.-t.-v., asuk. Tallinnas, 14. veebr. 37, teen. huv. ja enda nõusolekul.

Ool, Konstantin, meh.-vabat. Harjumaa t.-t.-v., asuk. Keilas — Keila ptk., 22. veebr. 37, teen. huvides.

Kargaja, Aleksander, 1. j. meh. Võhma ptk. — Kiviõli ptk. 1. märts. 37, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Loo, Oti, 2. j. meh. Loksa ptk. — Kose ptk., 21. märts. 37, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Jürgenson, Roman, noor. post. Narva-Jõesuu ptk. — Tallinna peapostkontori, 22. märts. 37, teen. huv. ja enda nõusolekul.

Rips, Johann, 1. j. meh. Kose ptk. — Loksa ptk., 24. märts. 37, teen. huvides ja enda nõusolekul.

KÖRGENDATAKSE ULALPIDAMISRAHA 30 kr. peale kuus.

Reinup, Johannes, meh. õpil., Tartumaa t.-t.-v., 1. märts. 37.

Maltis, Joann, meh. õpil. Saaremaa t.-t.-v., 16. veebr. 37.

Jaakson, Elga, am. õpil. Tartu ptk., 21. veebr. 37.

Tilk, Karin, am. õpil. Tartu ptk., 21. veebr. 37.

KINNITATAKSE AMETIJÄRGUS

Kussal, Elmur, ülema aj. kt. Koigi ptk. — ülemaks, 16. märts. 37.

Loo, Oti, 2. j. meh. aj. kt. Loksa ptk. — 2. j. meh., 1. märts. 37.

Padil, Siim, ülema abi aj. kt. Põlva 3. kl. ptk. — ülema abiks, 1. apr. 37.

NIMETATAKSE P.T.T. MEHAANIKU ÕPILASEKS.

Värnik, Arnold — Pärnu t.-t.-v., 15. veebr. 37.

VALLANDATAKSE AMETIST.

Abrožunas, Anton, van. post. Tallinna peapost. — 1. märts. 37, omal palvel parandamatu haiguse tõttu.

Martinson, Jakob, van. post. Tall. peapostk., 1. märts. 37. DS § 28 põhjal. Üle kahe nädala mõjuva põhjusega teenistusest puudunud.

Daamid ja härrad!

O-ü.

Kõrge kvaliteedilisi kevadhooaja uudiseid, inglise ja kodumaa **kostüümi-, mantli- ja ülikonnariideiks** leiaste rohkel arvul

Riieturiite Ühiskaubamajas

Tallinn, S. Karja 19
Telefon 455-77

Tartu, Aleksandri 5
Telefon 16-20

NIMEDE MUUTMISED

Abja ptk. ülem Aleksander Klaasen — Aleksander Klaassen.

Märjamaa ptk. 4. j. ametn. Gertrud Rooberg — Eeva Roosaar.

Tallinna telefonivõrgu 1. j. meister Tõnis Pilenberg — Tõnis Pendre.

Tallinna telefonivõrgu 3. j. ametn. Amanda Naagel — Amanda Nõlvak.

Tallinna peapostkontori van. post. Kustav Jakobson — Kustav Jaaguso.

Tallinna peatelegraafi kontori 2-b j. ametn. Meeta Voikmanson — Meeta Valland.

Postisary nr. 5

ilmub 20. mail. Kaastööd sellesse nr. palutakse saata võimalikult 8. maiks.

Toimetuse.

Tallinna peatelegraafi kontori 1 j. kiirtööt. ametn. Artur Voikmanson — Artur Valland.

Viljandi ptk. 3. j. ametn. Marta Neuvaldt — Marta Nelivald.

Võru ptk. 1-b j. ametn. August Tammisaare abikaasa Jenny — Tiina Tammisaar.

Postivalitsuse van. tehniku aj. kt. Karel Õismann — Kaarel Õismaa.

Tallinna peapostkontori van. post. Aleksander Andreas — Aleksander Andre.

Elva ptk. 2-b j. ametn. Harald Grosset — Harald Rosmet.

Elva ptk. 4. j. ametn. Helene Grosset — Helene Rosmet.

Koigi ptk. ülem Elmar Kussal — Elmur Kussal.

Pärnu ptk. 4. j. ametn. Alma Juhanson — Alma Niine.

Pärnumaa t.-t.-v. 1. j. meh. Johannes Juhanson — Juhan Niine.

Pärnu-Jaaguipi ptk. 1. j. mont. Anton Põldsam — Aivo Põldsam.

Tall. telefonivõrgu 2-a j. ametn. Margarete Ellmann — Margarete Ellandi.

Tall. Välispakkide ptk. van. ametn. Jaan Tont — Jaan Tõndu ja tema abikaasa eelmisest abielust sündinud tütre Jane Madisson'ile — Jane Tõndu.

Virumaa t.-t.-v. 2. j. meh. Friedrich Neudorf — Vabu Nurmik.

Ahja ptk. 2. j. meh. aj. kt. Lembit Steinberg — Lembit Sarrand.

Jõhvi ptk. 3. j. p.t.t. ametn. Bertha Kongas — Aino Kongas.

Pärnumaa t.t.v. van. meh. Pavel Pärn — Paavo Pärn.

Pärnumaa t.-t.-v. meh.-vabateen. Heinrich Pent — Heino Pent.

Tallinna telefonivõrgu 3. j. p.t.t. ametn. Hilda Uferbach — Hilda Urblepp.

Tallinna peatelegraafi k. van. post. Rudolf Leppik — Rudolf Leppiko.

Valga ptk. 3. j. p.t.t. ametn. Mathilde Klasman — Mathilde Klaasmaa.

Võhma ptk. 2-a j. p.t.t. ametn. Harald Elmre — Kaarel Elmre.

* /

Tallinna peapostkontori 3 j. ametn. Larissa Gorbatsjev on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime Podgornov, arvates 20. veebruarist 1937. a.

Tallinna peapostkontori 3. j. am. Marta Sakkeus on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime — Ristisaar, arvates 27. veebr. 1937. a.

Määratakse omal palvel vabale kohale senise Raudteevalitsuse Veoameti Valga Veojaoskonna kontroll-mehaaniku (palk kr. 105.— kuus ja korter) insener Arnold Teder'i inseneri kohustetäitjaks Posti-Telegraafi-Telefoni Valitsuse Tartu Telefonivõrgu palgaga Kr. 135.— kuus, arvates 15. aprillist 1937. a.

VALMISRIIETE SUURÄRI

K-M. „ERPE”

TALLINN, VIRU 22

Alati suures valikus daamide ja härrade **üliriideid**

Tellimiste vastuvõtt.

Järelmaks võimaldatud.

Tellimise hind: 12 kuud — 1 kr. 50 snt., 6 kuud — 80 snt., 3 kuud — 45 snt.
Väljaandja: Tallinna Peapostkontori Ametnike Kogu. Tegev- ja vastutav toimetaja R. Kroon.
Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene 9, aadress: „Postisary” Tallinn, postk. nr. 266.
28. aprillil 1937. a. Trükkikoda „Estontrükk”, Tallinn, S. Karja 8.

Luterma plaadid
Luterma mööblid
Luterma mänguasjad

on kodumaa kõrgekvaliteedilised tooted

A.-S.

A. M. LUTHER

Müügikohad: Tallinnas, Vana Posti 9, telef. 446-16

Tartus, E. V. Jürgens, Ülikooli 2, telef. 788

NAISTE
JA
MEESTE

VIHMAKUUBESID
kummist ja impregn.
KALOSSE,
VIHMAVARJE,
VAHARIET,
JUTEVAIPU,
LINOLEUMI
ja
PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I 'ARI
TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud

Orderid saadaval Tallinna pea-
postkontoris prl. K. Avloilt.

Vormi- ja erariiete tööstus

M. Alev

Tallinn, Pikk t. 5, kõnetraat 467-82

Valmistan oma kui ka tellija
riidest kõiksugu hooaja rõivaid

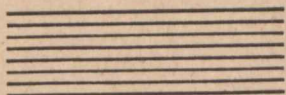
Lugupidamisega
Rätsepmeister M. Alev

Hind 20 senti

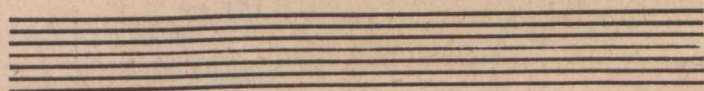
SUURES VALIKUS

välis- ja kodumaa

kleidi-, mantli- ja ülikonna-

RIIDEID

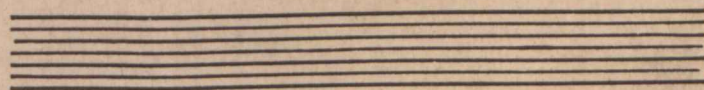
aknakardinaid, pörandavaipu,
vateeritud, villaseid ja tüllvoodivaipe,
igasuguseid pesu- ja linariideid

s o o v i t a b

JULIUS ROSING

Tallinn, Suur Karja 11. Telefon 445-84

Müük 6-kuulise järelmaksuga

Orderid saadaval Tallinna Peapostkontoris prl. K. Avloi'lt